

Thái Bình

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

NĂM THỨ 58

CHỦ NHẬT

Ngày 14 - 4 - 2019

Số 7564 + 7565 và Chủ nhật 589

TÒA SOẠN:

13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH

ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544

BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn

EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

THÁI BÌNH TẠO ĐÀ BỨT PHÁ sớm trở thành tỉnh công nghiệp, nông nghiệp theo hướng hiện đại (Xem trang 4 + 5)

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cùng các đồng chí lãnh đạo tỉnh thăm Nhà máy nhiệt điện Thái Bình ngày 14/2/2019.

Ảnh: PHẠM HUNG

Kinh tế khởi sắc

(Xem trang 6 + 7)

Giá trị bền vững của tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương

Trang 3

CÂY BỒ ĐỀ nơi cõi thiêng

Trang 11

BỆNH VIỆN DA LIỄU THÁI BÌNH Đổi mới, nâng cao chất lượng bệnh viện

Trang 14

Cồn Đèn điểm đến hấp dẫn

Trang 18

“TRƯỚC HẾT NÓI VỀ ĐẢNG”

■ **TRẦN NAM**

Năm 2019, nhiều ngày lễ, ngày kỷ niệm lớn diễn ra trên cả nước trong đó có các hoạt động kỷ niệm 50 năm thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chủ tịch Hồ Chí Minh thưởng Huy hiệu cho các chiến sĩ thi đua và lao động tiên tiến xã Nam Cường, huyện Tiên Hải, ngày 26/3/1962.

Ảnh tư liệu

Năm 1969, cả dân tộc nén đau thương tiễn đưa Bác Hồ kính yêu về cõi vĩnh hằng. Nghe điệu văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Lao động Việt Nam mà nước mắt tuôn trào. Đồng bào và chiến sĩ cả nước thương Bác, vì cả cuộc đời Bác dành trọn cho nước, cho dân. Nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới nghiêng mình trước người chiến sĩ cộng sản lỗi lạc. Trước lúc đi xa, Bác để lại cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân những lời căn dặn trong Di chúc, những việc phải làm sau khi chiến tranh kết thúc để góp phần xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, dân chủ và giàu mạnh. Dù qua nhiều lần bổ sung, chỉnh sửa nhưng bao giờ việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng cũng được Bác nhắc đến đầu tiên trong Di chúc.

“Trước hết nói về Đảng”, Bác khẳng định: Nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng, một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên, từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân hàng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Đảng ta là đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần - kiệm - liêm - chính, chí công - vô tư. Phải

giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân.

“Trước hết nói về Đảng”, đó là toàn bộ tâm lực, trí lực, tâm nhìn xa, trông rộng và dự báo thiên tài của Bác đối với mai sau. Là chiến sĩ cộng sản quốc tế, Bác hiểu Đảng ta là một tổ chức chính trị tiên phong của giai cấp công nhân, tập hợp những chiến sĩ trung kiên, thông minh, dũng cảm. Nhưng Đảng cũng từ trong xã hội mà ra, không phải “trên trời rơi xuống” nên không tránh khỏi khuyết điểm, thiếu sót. Vì thế, Người khẳng định: “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình, là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, chỉ rõ khuyết điểm, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”.

Cũng vì vậy mà lúc sinh thời Bác Hồ kính yêu đặc biệt quan tâm đến vai trò lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng và đảng viên. Các bài viết của Bác liên quan đến công tác cán bộ như: Tìm người tài đức (1946), Sửa đổi lối làm việc (1947), Dân vận (1949)... mãi còn nguyên giá trị.

Ngược dòng lịch sử, thế kỷ XX, thế giới

xem Việt Nam là hiện thân của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, của khát vọng hòa bình, của đạo lý và phẩm giá con người qua các cuộc trường chinh chống kẻ thù xâm lược. Bên cạnh những chiến thắng mang tầm thời đại và lịch sử do Đảng lãnh đạo, chúng ta vẫn có những sai lầm, khuyết điểm; vẫn có những cán bộ, đảng viên không chịu tu dưỡng đạo đức cách mạng, sa vào chủ nghĩa cá nhân, thoái hóa biến chất, làm mất uy tín và thanh danh của Đảng. Trung ương Đảng và Bác đã nghiêm túc sửa sai, chấn chỉnh đồng thời xử lý nghiêm các cá nhân và tổ chức vi phạm.

Sang thế kỷ XXI, Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”, Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) “Về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” nhận được sự quan tâm của nhân dân cả nước. Đảng khẳng định: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí chưa được ngăn chặn và đẩy lùi”.

Biểu hiện suy thoái của một bộ phận

không nhỏ cán bộ, đảng viên, người có chức, có quyền chính là hành vi tham nhũng, chủ nghĩa cá nhân, lợi ích nhóm, xa rời mục tiêu, lý tưởng cộng sản, xa rời quần chúng, là những thách thức lớn nhất đối với vai trò lãnh đạo của Đảng, đe dọa sự tồn vong của chế độ.

Muốn xây dựng Đảng ta là Đảng của đạo đức, Đảng của văn minh, tức là “một Đảng mạnh dạn, chắc chắn, chân chính” thì điều đầu tiên phải làm là công tác cán bộ. Cán bộ có tốt, đảng viên có gương mẫu, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, hết lòng hết sức phục vụ và kính trọng nhân dân thì chi bộ mới tốt, mới mạnh. Đảng viên tốt, chi bộ tốt thì Đảng ta mới mạnh, mới có uy tín để lãnh đạo nhân dân.

Tại Hội nghị Trung ương 9 (khóa XII), Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng một lần nữa gióng hồi chuông cảnh tỉnh: “Tuyệt đối không được thiên vị, cá nhân, không để lọt vào quy hoạch những người không đủ tiêu chuẩn, nhất là những người có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, có quan điểm lệch lạc, mất đoàn kết, tham nhũng, tiêu cực”, qua đó giúp chúng ta có cái nhìn toàn diện hơn về quyết tâm làm trong sạch nội bộ Đảng cầm quyền. Điều đó cũng cho thấy những vấn đề nóng hổi về công tác cán bộ, với cái nhìn thẳng thắn, trách nhiệm về thực trạng đáng lo ngại cũng như những nhiệm vụ mới đặt ra cho công tác cán bộ thời gian tới luôn được dư luận đặc biệt quan tâm. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng khẳng định tầm quan trọng của công tác cán bộ đối với xây dựng Đảng và cho biết: Việc xử lý cán bộ, đảng viên sai phạm vừa qua chính là cuộc đấu tranh “lấy lại uy tín cho Đảng”, bởi “bao che cho cán bộ sai phạm thì mới làm mất uy tín của Đảng, làm cán bộ hư hỏng còn xử lý cán bộ sai phạm chỉ làm cho Đảng mạnh thêm. Đây cũng chính là việc Đảng ta kế thừa, học tập tư tưởng, quan điểm về xây dựng, chỉnh đốn Đảng mà Bác Hồ căn dặn “Trước hết nói về Đảng” trong Di chúc.

Bởi vậy mà từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện trong phong ba, bão táp, từ lúc chỉ có vài đảng viên, bị khủng bố trắng, có giai đoạn Đảng phải tuyên bố tự giải tán hoặc có thời điểm đổi tên Đảng cho phù hợp với thời cuộc nay đã lớn mạnh, trưởng thành với hơn 4 triệu đảng viên. Là Đảng của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và toàn dân tộc, Đảng tuyệt đối trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Thật tự hào vì chưa có nước nào trên thế giới nhân dân gọi đảng cầm quyền bằng cái tên triu mệnh: “Đảng ta” - Đảng của niềm tin, Đảng của lễ sống trong lòng dân tộc, như ở Việt Nam!

Thời gian càng lùi xa, lời căn dặn của Bác “Trước hết nói về Đảng”, trong đó có nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng càng mang tính thời sự. Đồng thời, là lương tâm, trách nhiệm, bốn phạm của mỗi cán bộ, đảng viên trước Đảng, trước Bác và trước nhân dân. Di chúc của Bác là di sản thiêng liêng của toàn dân tộc.

“Trước hết nói về Đảng” mà Bác viết trong Di chúc là tư tưởng chỉ đạo chiến lược về công tác cán bộ, về xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Bởi một đảng cách mạng, chân chính, có đường lối đúng đắn, có tổ chức chặt chẽ, có đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, gương mẫu, tận tụy, gần bó máu thịt với nhân dân, được nhân dân ủng hộ thì đảng đó có sức mạnh vô địch, không thế lực nào ngăn cản nổi trên con đường dẫn dắt dân tộc tiến lên phía trước.

Giá trị bền vững của tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương

“Dù ai đi ngược về xuôi

Nhớ ngày Giỗ Tổ mừng mười tháng ba”

Câu ca đó không ai biết có tự bao giờ nhưng từ bao đời nay đã ăn sâu vào tiềm thức của người dân đất Việt và ngày mừng mười tháng ba trở thành ngày Quốc giỗ của cả dân tộc nhằm tri ân công đức các Vua Hùng đã lập nên nhà nước Văn Lang, nền móng của dân tộc ta bây giờ và dạy dân cấy ruộng, cấy lúa, ban linh khí cho đất đai, nhà cửa, cây trồng, vật nuôi sinh sôi nảy nở, mùa màng bội thu.

Với niềm tin thành kính này, từ hàng nghìn năm qua, hết thế hệ này qua thế hệ khác, người Việt ở vùng Đất Tổ - nơi có Đền Hùng linh thiêng và nhân dân trên khắp mọi miền của đất nước, cùng đồng bào người Việt Nam ở nước ngoài, đã sáng tạo, thực hành, vun đắp và lưu truyền tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương để thể hiện sự biết ơn với vị thủy tổ, mong ngài phù hộ cho quốc thái dân an, nhân Khang, vật thịnh, mưa thuận, gió hòa, mùa màng bội thu. Nét tiêu biểu và đậm đà bản sắc nhất cho tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương là lễ Giỗ Tổ Hùng Vương, được thực hiện vào ngày mùng 10 tháng 3 âm lịch hàng năm tại Khu di tích lịch sử Đền Hùng trên núi Nghĩa Lĩnh. Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương cũng được tổ chức đồng loạt cùng ngày trên khắp mọi miền của đất nước cũng như cộng đồng người Việt ở nước ngoài.

Các nhà nghiên cứu về văn hóa dân gian đều khẳng định: Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương - thờ cúng ông tổ chung của cả nước, có lẽ hiện nay trên thế giới chỉ có duy nhất dân tộc Việt Nam, đó là bản sắc văn hóa tiêu biểu, đặc sắc của dân tộc và cũng là di sản văn hóa tiêu biểu của nhân loại. Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương trong tiến trình lịch sử luôn là yếu tố nội sinh của văn hóa dân tộc, góp phần hun đúc lòng tự hào và tạo nên tinh thần đoàn kết, yêu nước thương nòi. Con người có tổ, có tông, như cây có cội, như sông có nguồn.

Hiện cả nước có khoảng 1.417 di tích có thờ cúng Hùng Vương và các nhân vật thời Vua Hùng, riêng tỉnh Phú Thọ có gần 330 cơ sở thờ cúng Hùng Vương. Bên cạnh đó còn có rất nhiều nơi, cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài cũng thờ cúng Hùng Vương. Đây là niềm tự hào, tự tôn của một dân tộc trải qua trên bốn ngàn

năm dựng nước và giữ nước mà có được.

Theo nhiều nhà nghiên cứu văn hóa thì: “Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương” thuộc văn hóa tín ngưỡng thờ tổ tiên của dân tộc Việt Nam. Tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên của dân tộc Việt Nam là đạo lý “uống nước nhớ nguồn”, trong đó, tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương rất độc đáo có ý nghĩa sống động mà không một dân tộc nào trên thế giới có được.

Theo đánh giá của các chuyên gia UNESCO thì “Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương” đạt được tiêu chí quan trọng đó là: Di sản có giá trị nổi bật mang tính toàn cầu, kích lệ ý thức chung của mọi dân tộc trong việc thúc đẩy giá trị của di sản. Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương thể hiện rõ lòng tôn kính đối với tổ tiên, thể hiện thái độ tôn trọng sự đa dạng văn hóa. Đặc biệt, tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương còn thể

hiện sự liên kết chặt chẽ giữa giá trị tâm linh của cả một dân tộc với những giá trị khoa học, điều đó đã minh chứng cho sức sống mãnh liệt của văn hóa Việt Nam trong dòng chảy đương đại.

Trải qua gần 10 năm kể từ khi “Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương” được vinh danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Phú Thọ đã không ngừng phát huy giá trị của di sản, thực hành tín ngưỡng một cách bài bản, khoa học nhưng cũng đậm nét truyền thống nhằm khơi gợi tinh thần đoàn kết, yêu nước, yêu nòi giống, chung tay bảo vệ thành quả mà tổ tiên, cha ông để lại.

Trên tinh thần tôn vinh di sản, tỉnh Phú Thọ đã nỗ lực tổ chức phân nghi lễ trang nghiêm, trọng thể mang tính cộng đồng; gắn với các hoạt động hội với các

hình thức hoạt động vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm, kết hợp hài hòa giữa các hoạt động văn hóa dân gian truyền thống và hiện đại, có sức lan tỏa rộng rãi, tạo ấn tượng sâu sắc và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho đồng bào và du khách về dự Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng vừa để các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị di sản không chỉ bảo đảm thực hiện đúng cam kết quốc tế mà còn phát huy được giá trị của di sản trong đời sống cộng đồng, đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng tâm linh của bà con nhân dân.

Tại hội nghị của Ban tổ chức Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng năm 2019, đồng chí Bùi Minh Châu, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh Phú Thọ khẳng định: Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương không chỉ đơn thuần như các hoạt động tâm linh khác mà còn thể hiện tinh thần đoàn kết của dân tộc. Trở thành đặc trưng tín ngưỡng dân gian của dân tộc Việt Nam, ăn sâu, bám rễ vào máu thịt, tâm thức của mỗi người mang trong mình dòng máu Lạc - Hồng với truyền thuyết sinh ra từ một bọc trăm trứng nặng nghĩa “đồng bào”. Dù ở bất cứ phương trời nào, dù già hay trẻ, dù có tôn giáo hay không, nhưng đã là “con Lạc cháu Hồng” thì cứ mỗi dịp tháng 3 ai ai cũng hướng lòng mình về nơi cội nguồn dân tộc.

Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Phú Thọ vinh dự được thay mặt đồng bào cả nước trông coi, hương khói cho tổ tiên, vì thế chúng ta phải thể hiện rõ trách nhiệm của mình bằng việc chuẩn bị mọi điều kiện tốt nhất để phục vụ du khách và hướng tới sứ mệnh quốc tế cao cả của tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương mà UNESCO muốn truyền tải đó là: Thông qua tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương của Việt Nam, các quốc gia hãy thực hiện nghi lễ thờ cúng tổ tiên của dân tộc mình.

Trong bối cảnh quốc tế hiện nay, tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương vẫn ngày càng lan tỏa và thu hút rất đông du khách quốc tế tham dự đã chứng tỏ sức sống của văn hóa Việt Nam và nền văn hóa này có đầy đủ khả năng hội nhập vào thế giới nói chung và vào nền văn hóa thế giới nói riêng.

(theo baophutho.vn)

Hàng triệu con dân đất Việt hành hương về Đất Tổ mỗi dịp Giỗ Tổ Hùng Vương - Lễ hội Đền Hùng.

THÁI BÌNH TẠO ĐÀ BỨT PHÁ sớm trở thành tỉnh công nghiệp, nông nghiệp theo hướng hiện đại

■ NGUYỄN TRỌNG THẮNG (thực hiện)
Thành phố Thái Bình

Thái Bình là tỉnh top đầu các tỉnh, thành phố khu vực đồng bằng Bắc Bộ 3 năm liên tiếp tăng trưởng kinh tế đạt 2 con số, cán đích trước thời hạn các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra. Trên nền tảng những thành tựu đã đạt được, với cơ hội “thiên thời, địa lợi, nhân hòa”, Thái Bình đã và đang có nhiều giải pháp bứt phá để sớm trở thành tỉnh công nghiệp, nông nghiệp theo hướng hiện đại như mong muốn của Thủ tướng Chính phủ trong dịp về dự lễ khởi công các công trình trọng điểm đầu xuân 2019. Nhân dịp này, phóng viên đã có cuộc phỏng vấn đồng chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh.

Đồng chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh kiểm tra sản xuất nông nghiệp tại xã Vân Trường (Tiên Hải).

Phóng viên: Thưa đồng chí, được biết Thái Bình là tỉnh top đầu các tỉnh, thành phố khu vực đồng bằng Bắc Bộ 3 năm liên tiếp tăng trưởng kinh tế đạt 2 con số. Cơ sở nào để Thái Bình có tốc độ bứt phá như vậy?

Đồng chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh: Trước hết, phải nói rằng Thái Bình là vùng đất giàu truyền thống lịch sử văn hóa, từng được mệnh danh là “địa linh, nhân kiệt”. Ở thời đại nào

cũng xuất hiện những bậc hiền tài “kinh bang tế thế” góp phần làm rạng rỡ cho non sông, đất nước. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, ở mọi thời kỳ, Thái Bình luôn là tỉnh gương mẫu đi đầu trong các phong trào cách mạng. Trong 2 cuộc trường kỳ chống Pháp, chống Mỹ, Thái Bình là hậu phương vững chắc “thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”, vượt lên đạn bom giặc Mỹ lập lên kỳ tích 5 tấn thóc/ha, làm nức lòng quân dân cả nước

hăng hái diệt giặc, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước. Trong công cuộc xây dựng và đổi mới đất nước, Thái Bình lại đi đầu phong trào “điện - đường - trường - trạm” và góp phần mở ra nền dân chủ ở cơ sở. Hệ thống chính trị qua các thời kỳ luôn vững vàng và đoàn kết. Người dân Thái Bình cần cù năng động, sáng tạo. Đó là tài sản, kho báu vô giá, là cơ sở và nền tảng cho Thái Bình tạo đà bứt phá hôm nay.

Với các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra, Thái Bình đã có nhiều giải pháp đồng bộ, năng động, sáng tạo phù hợp với tình hình địa phương và xu thế thời đại, hội nhập quốc tế. Bên cạnh đẩy nhanh tốc độ đạt chuẩn nông thôn mới ở tất cả các xã trong năm 2019, Thái Bình luôn chú trọng chuyển mạnh sang sản xuất hàng hóa gắn với tích tụ đất đai, phát triển nông nghiệp hữu cơ, sản xuất theo chuỗi giá trị; tập trung phát triển công nghiệp, thương mại, dịch vụ và xây dựng, xác định rõ công nghiệp, dịch vụ trong tương lai sẽ là động lực và dự địa chủ yếu của tăng trưởng kinh tế; khơi dậy, phục hồi và phát triển các làng nghề truyền thống, sản xuất tiểu thủ công nghiệp nhằm khai thác triệt để tiềm năng, thế mạnh ở các địa phương. Tiếp tục hoàn thiện quy hoạch và mở ra một loạt các khu công nghiệp, nông nghiệp công nghệ cao, đô thị và dịch vụ hướng biển, thu hút nhiều nhà đầu tư, doanh nghiệp có uy tín trong và ngoài tỉnh đã tạo nên giá trị kinh tế lớn. Thương mại, dịch vụ được quan tâm phát triển, cơ bản đáp ứng được nhu cầu sản xuất và đời sống của nhân dân. Thực hiện đồng bộ các giải pháp tăng thu, tiết kiệm chi; vì thế, thu ngân sách trên địa bàn luôn vượt xa dự toán được giao. Đồng thời với mở rộng và thu hút đầu tư, Thái Bình rất quyết liệt trong cải cách hành chính, tăng cường công tác quản lý, nâng cao trách nhiệm chính trị, pháp lý của mỗi cán bộ, công chức, vị thế và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị trong các hoạt động, tạo nên sự đồng thuận cao trong các tầng lớp nhân dân, luôn giữ ổn định chính trị trên địa bàn tỉnh.

Đó là những cơ sở vững vàng, tạo đà cho Thái Bình 3 năm liên tiếp tăng trưởng kinh tế đạt 2 con số; trong đó, năm 2018 GRDP tăng 10,53%, giá trị sản xuất tăng 12,25% so với năm 2017, vượt xa mục tiêu Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra. Thu ngân sách trên địa bàn tiếp tục vượt dự toán được giao, năm 2018 đạt gần 8.500 tỷ đồng, gấp 2 lần so với năm cuối nhiệm kỳ trước.

Phóng viên: Trên nền tảng của một tỉnh đã và đang cán đích chuẩn nông thôn mới, đầu năm 2019, Thái Bình tiếp tục khởi công một loạt các công trình trọng điểm. Đặc biệt là Khu kinh tế Thái Bình. Xin đồng chí cho biết ý nghĩa của dự án đó?

Đồng chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh: Kết thúc năm 2018, Thái Bình đã có 236/263 xã đã đạt chuẩn quốc gia về xây dựng nông thôn mới, chiếm gần 90% các xã trong toàn tỉnh. Còn lại 27 xã đều đạt từ 15 - 18 tiêu chí, phấn đấu đến hết năm 2019 có 100% số xã trong tỉnh cán đích nông thôn mới. Đến thời

Đông chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh kiểm tra sản xuất tại Công ty TNHH Nam Dong.

điểm này, có thể nói Thái Bình là tỉnh đi đầu trong cả nước về cung cấp nước sạch cho 100% dân cư nông thôn và cứng hóa hệ thống giao thông ở cơ sở trong tỉnh. Trên cơ sở phát triển bền vững đó, Thái Bình tiếp tục hoàn thiện, tiến tới xây dựng nông thôn mới nâng cao và nông thôn kiểu mẫu theo tinh thần Nghị quyết số 03-NQ/TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh và Nghị quyết số 05-NQ/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, phấn đấu hết năm 2020 hoàn thành xây dựng nông thôn mới ở cấp huyện.

Song hành với việc đẩy nhanh tiến độ về đích nông thôn mới, Thái Bình đã triển khai một loạt dự án trọng điểm mang tính đột phá, mở ra hướng phát triển toàn diện, bền vững cho một tỉnh có cơ cấu công nghiệp - dịch vụ - nông nghiệp trong tương lai. Khu kinh tế Thái Bình là dự án trọng điểm có quy mô gần 31.000ha trên địa phận 31 xã, thị trấn của hai huyện Tiên Hải, Thái Thụy đã hội tụ đầy đủ các yếu tố "thiên thời, địa lợi, nhân hòa", cũng là 1 trong 3 đột phá chiến lược để tăng trưởng kinh tế theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX, nhiệm kỳ 2015 - 2020 đề ra. Đó là khu vực có vị trí thuận lợi để phát triển kinh tế tổng hợp, đa ngành, đa lĩnh vực; kết nối giao thông đường thủy, đường bộ, lưu thông trao đổi hàng hóa với các tỉnh, thành phố trong vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ. Ngày 29/7/2017, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 36/2017/QĐ-TTg thành lập Khu kinh tế Thái Bình; bao gồm các khu chức năng: khu trung tâm điện lực, khu công nghiệp, khu cảng và dịch vụ cảng, khu du lịch nghỉ dưỡng, khu nuôi trồng thủy sản và rừng phòng hộ, khu dân cư đô thị và dịch vụ thương mại... Ngày 21/12/2018, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 02-NQ/TU về tập trung lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và phát triển Khu kinh tế Thái Bình.

Mục tiêu phát triển chủ yếu là khai thác và phát huy có hiệu quả các tiềm năng, lợi thế của khu vực ven biển để xây dựng, phát triển Khu kinh tế theo mô hình khu kinh tế tổng hợp, đa ngành, năng động, hiệu quả và phát triển bền

Dự án tuyến đường bộ ven biển đoạn qua xã Thụy Tân (Thái Thụy) đang thi công.

vững gắn với tăng trưởng xanh, bảo tồn, phát huy giá trị của hệ sinh thái biển, di tích lịch sử, văn hóa và bảo đảm an sinh xã hội; từng bước trở thành khu vực động lực, trọng điểm phát triển kinh tế của tỉnh và vùng Nam đồng bằng sông Hồng. Lộ trình đã được đặt ra là:

- Năm 2019, hoàn thành quy hoạch chung xây dựng, quy hoạch phân khu, quy hoạch chi tiết một số khu chức năng trung tâm và xây dựng cơ chế, chính sách ưu đãi đầu tư vào Khu kinh tế. Hoàn thành xây dựng kế hoạch, xúc tiến đầu tư, huy động các nguồn vốn đầu tư hạ tầng và sản xuất, kinh doanh trong Khu kinh

tế; chuẩn bị quỹ đất, kế hoạch tái định cư. Triển khai thi công xây dựng một số công trình hạ tầng giao thông kết nối trọng điểm đã có chủ trương đầu tư.

- Năm 2020, hoàn thành quy hoạch phân khu, quy hoạch chi tiết các khu chức năng. Thu hút đầu tư xây dựng và nâng cấp hạ tầng kỹ thuật các khu chức năng, hạ tầng đô thị có tính động lực và các dự án liên quan đến công tác tái định cư.

- Giai đoạn 2021 - 2025: Cơ bản hoàn thiện kết cấu hạ tầng Khu kinh tế, bảo đảm tương đối đồng bộ và đẩy mạnh thu hút các ngành công nghiệp có công nghệ tiên tiến, hiện đại, ít gây ô nhiễm môi trường;

định hình phát triển các đô thị biển hiện đại, văn minh, gắn kết với các khu chức năng sản xuất, kinh doanh. Phấn đấu đến năm 2025 thu hút khoảng 25 dự án lớn với tổng mức đầu tư 500.000 tỷ đồng. Cơ cấu kinh tế theo các ngành công nghiệp - xây dựng từ 55 - 60%; thương mại, dịch vụ từ 28 - 30%; nông, lâm, thủy sản từ 10 - 17%. Tạo việc làm mới cho khoảng 40.000 - 50.000 lao động, có mức thu nhập bình quân đầu người gấp 1,5 - 2 lần mức bình quân chung của tỉnh. Từ đó nâng tỷ trọng công nghiệp của tỉnh tăng gần 2 lần so với hiện tại, là cơ sở và nền tảng để Thái Bình có bước đi đột phá trong tương lai.

Phóng viên: Để nâng tỷ trọng công nghiệp sớm đưa Thái Bình trở thành tỉnh công nghiệp, nông nghiệp theo hướng hiện đại như mong muốn của Thủ tướng Chính phủ, Thái Bình đã có những giải pháp nào để thu hút đầu tư, thu đông chí?

Đông chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh: Nếu đến năm 2025, Thái Bình hoàn tất lộ trình xây dựng Khu kinh tế Thái Bình theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ thì tỷ trọng công nghiệp đã chiếm ưu thế trong nền kinh tế của địa phương, là cơ sở và đủ điều kiện để có cơ cấu kinh tế của một tỉnh công nghiệp, nông nghiệp. Chính vì thế, ngày 21/12/2018, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 02-NQ/TU về tập trung lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng và phát triển Khu kinh tế Thái Bình nhằm đề ra những nhiệm vụ, giải pháp đồng bộ, đủ mạnh để toàn Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh quán triệt thực hiện. Mục tiêu được đặt ra là xây dựng, phát triển Khu kinh tế Thái Bình đặt trong tổng thể phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và khu vực, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế, bảo đảm vừa phát triển kinh tế vừa bảo vệ môi trường, an ninh, quốc phòng và an sinh xã hội. Từ đó tập trung chỉ đạo hoàn thành quy hoạch tổng thể và chi tiết, xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích đầu tư với ưu đãi cao nhất theo quy định hiện hành. Thực hiện nhất quán chủ trương xã hội hóa nguồn lực và đa dạng hóa hình thức đầu tư. Cùng với quyết tâm của cả hệ thống chính trị và sự đồng thuận cao của các tầng lớp nhân dân, yếu tố then chốt mang tính bền vững là sự hưởng ứng của cộng đồng doanh nghiệp trong và ngoài nước. Chính vì thế, Thái Bình đang tập trung hoàn thiện kế hoạch huy động và danh mục công trình đầu tư bằng các hình thức đầu tư đối tác công tư (BT, BOT, BLT, BTO...). Chú trọng xúc tiến thu hút các nhà đầu tư chiến lược có tiềm lực, có uy tín thực hiện đầu tư, ưu tiên thu hút những dự án đầu tư có quy mô lớn, có tính liên kết vùng, tỷ lệ nội địa cao, công nghệ tiên tiến, hiện đại, ít gây ô nhiễm môi trường tạo ra giá trị lớn, đóng góp lớn cho ngân sách nhà nước. Từ đó, khẩn trương rà soát, sửa đổi, bổ sung chính sách ưu đãi, thu hút, trọng dụng và đãi ngộ người có tài năng về làm việc tại tỉnh phù hợp với xu thế hội nhập, phát triển.

Thái Bình luôn sẵn sàng chào đón các nhà đầu tư, tập đoàn kinh tế lớn trong và ngoài nước và cam kết bảo đảm môi trường đầu tư lành mạnh, có kết cấu hạ tầng bền vững, chính sách ưu đãi thông thoáng và mặt bằng "sạch" cho các nhà đầu tư. Các doanh nghiệp, doanh nhân làm ăn chân chính, sáng tạo, đóng góp nhiều cho địa phương trong phát triển kinh tế - xã hội sẽ được Thái Bình khuyến khích, bảo vệ, đồng hành và được xem như là ân nhân của tỉnh, bởi phương châm hành động của Thái Bình hiện nay là "Giúp doanh nghiệp vươn mình, để Thái Bình phát triển".

Phóng viên: Xin trân trọng cảm ơn đông chí!

Ảnh trong bài: THÀNH TÂM

Kinh tế khởi sắc

■ MINH HƯƠNG

Có nền tảng là đà tăng trưởng tích cực của năm 2018 nên ngay từ những tháng đầu năm 2019 kinh tế Thái Bình đã có nhiều khởi sắc với những kết quả đáng khích lệ trên các lĩnh vực. Kết thúc quý I/2019, tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) ước đạt trên 12.349 tỷ đồng, tăng 9,33% so với cùng kỳ năm 2018; tổng giá trị sản xuất ước đạt trên 33.547 tỷ đồng, tăng 11,41% so với cùng kỳ năm 2018.

Tăng trưởng cao nhất phải kể đến khu vực công nghiệp và xây dựng với giá trị sản xuất ước đạt gần 20.600 tỷ đồng, tăng 15,83% so với năm 2018. Ông Vũ Ngọc Khiếu, Giám đốc Sở Công Thương cho biết: Với việc khởi công, khánh thành một loạt dự án trọng điểm (khởi công dự án đầu tư xây dựng tuyến đường bộ ven biển tỉnh Thái Bình; công bố quy hoạch, triển khai thực hiện dự án khu công nghiệp phục vụ nông nghiệp đồng bằng Bắc Bộ tỉnh Thái Bình; khởi công Bệnh viện Đa khoa quốc tế quy mô 1.000 giường tại khu trung tâm y tế tỉnh và khánh thành Nhà máy Nhiệt điện Thái Bình tại xã Mỹ Lộc, huyện Thái Thụy) đã đem lại nhiều tín hiệu vui trong công tác thu hút đầu tư của tỉnh, từ đó tạo đà tăng trưởng cho ngành Công Thương. Đến nay đã có nhiều tập đoàn lớn được tỉnh chấp thuận nghiên cứu đầu tư như FLC, Hải Phát, THACO - Trường Hải, Tổng công ty IDICO... Cùng với đó, ngay từ những ngày đầu xuân Kỷ Hợi 2019, các doanh nghiệp trong toàn tỉnh cũng đồng loạt ra quân phát động thi đua đẩy mạnh sản xuất, tạo khí thế lao động sôi nổi nhằm thực hiện thắng lợi các mục tiêu đã đề ra. Chính vì thế, rất nhiều sản phẩm đã có sản lượng tăng cao ngay trong những tháng đầu

năm như: bộ dây đánh lửa sử dụng cho xe có động cơ tăng 44,5%, tấm lát đường, vật liệu ốp lát tăng 41,9%, sứ vệ sinh tăng 49,4%, Amon Nitrat tăng 35,3%. Hoạt động của các doanh nghiệp trong các khu công nghiệp được duy trì ổn định với 145 dự án đã đi vào hoạt động, giá trị sản xuất ước tăng 18,5% so với cùng kỳ năm 2018.

Trong bức tranh kinh tế của tỉnh những tháng đầu năm còn phải kể đến sự tăng trưởng đáng kể của ngành Nông nghiệp. Là một trong hai ngành chủ lực của tỉnh nên từ đầu năm đến nay ngành Nông nghiệp luôn quan tâm, chỉ đạo sát sao nhằm phát triển toàn diện ở cả ba lĩnh vực. Trong trồng trọt, cùng với việc phấn đấu gieo trồng lúa xuân bảo đảm đúng mục tiêu về cơ cấu và diện tích, toàn ngành còn tập trung chỉ đạo các địa phương tích cực gieo trồng cây màu với tổng diện tích đạt gần 14.600ha, đạt 100,5% kế hoạch, tăng 3% so với cùng kỳ năm 2018, từ đó đem lại hiệu quả kinh tế cao cho người nông dân. Những tháng đầu năm có thể nói là thời điểm cực kỳ khó khăn, vất vả đối với ngành chăn nuôi, đặc biệt là chăn nuôi lợn bởi bệnh dịch tả lợn châu Phi bùng phát ở cả 8/8 huyện, thành phố với diễn biến rất phức tạp đã gây ảnh hưởng không nhỏ đến tâm lý người chăn

nuôi. Trước tình hình đó, tỉnh đã quyết liệt triển khai các giải pháp nhằm ngăn chặn dịch bệnh phát sinh, lây lan trên diện rộng đồng thời tăng cường công tác kiểm dịch vận chuyển, kiểm soát giết mổ bảo đảm lưu thông sản phẩm chăn nuôi và an toàn thực phẩm trên thị trường. Bên cạnh đó, toàn ngành còn quan tâm đến công tác bảo đảm an toàn dịch bệnh cho các đối tượng vật nuôi khác đồng thời duy trì có hiệu quả công tác nuôi trồng và khai thác thủy sản, từ đó đóng góp tích cực vào tăng trưởng cho ngành Nông nghiệp. Đến hết tháng 3/2019, tổng sản lượng thủy sản ước đạt 58.898 tấn, tăng 8,2% so với cùng kỳ năm 2018; toàn tỉnh đã phát triển 536 lồng nuôi cá với thể tích gần 59.000m³. Trong xây dựng nông thôn mới, toàn ngành đã triển khai quyết liệt các giải pháp nhằm phấn đấu đến hết năm 2019 hoàn thành xây dựng nông thôn mới cấp xã; xây dựng, phát triển các khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu gắn với xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu; xây dựng mô hình nghĩa trang nhân dân kiểu mẫu theo tiêu chí nông thôn mới. Để hỗ trợ các địa phương xây dựng kết cấu hạ tầng nông thôn mới, toàn tỉnh đã cấp 27.541 tấn xi măng cho các xã, thị trấn. Đến nay, toàn tỉnh có 236

xã (chiếm 89,7% tổng số xã) đạt 19/19 tiêu chí nông thôn mới, trong đó có 228 xã (chiếm 86,7% tổng số xã) và huyện Hưng Hà được công nhận đạt chuẩn nông thôn mới.

Không chỉ có hai ngành chủ lực là Công Thương và Nông nghiệp, toàn tỉnh còn quan tâm chỉ đạo toàn diện ở các lĩnh vực như: công tác quản lý tài chính, thu, chi ngân sách, tín dụng ngân hàng, thu hút đầu tư, phát triển doanh nghiệp... đạt được nhiều kết quả tích cực, góp phần đem lại sự khởi sắc cho bức tranh kinh tế của tỉnh những tháng đầu năm. Kết thúc quý I/2019, tổng thu ngân sách địa phương ước đạt 4.968,6 tỷ đồng, đạt 46,5% dự toán, tăng 41,1% so với cùng kỳ năm 2018, trong đó thu nội địa ước đạt 1.578 tỷ đồng, tăng 53% so với cùng kỳ năm 2018; tổng chi cân đối ngân sách địa phương ước đạt 2.770,5 tỷ đồng, đạt 26% dự toán; tổng nguồn vốn huy động toàn địa bàn ước đạt 65.270 tỷ đồng, tăng 2,3% so với thời điểm 31/12/2018; tổng dư nợ cho vay của các tổ chức tín dụng trên địa bàn ước đạt 53.310 tỷ đồng, tăng 1,2% so với thời điểm 31/12/2018. Một trong những tín hiệu vui nữa trong những tháng đầu năm 2019 đó là ngày 28/3 vừa qua Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam cùng Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ đã tổ chức công bố báo cáo thường niên chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh năm 2018, theo đó Thái Bình xếp ở vị trí thứ 32, tăng 2 bậc so với năm 2017.

Vùng trồng cây rau màu của xã Quỳnh Hải (Quỳnh Phụ).

Ông Phạm Văn Dũng, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

Từ đầu năm đến nay, mặc dù ngành Nông nghiệp gặp nhiều khó khăn do diễn biến phức tạp của bệnh dịch tả lợn châu Phi nhưng với đà thắng lợi của sản xuất vụ đông và chăn nuôi trong năm 2018 nên quý I/2019 giá trị sản xuất toàn ngành vẫn tăng 2,19% so với cùng kỳ năm 2018, trong đó trồng trọt tăng 2,5%, chăn nuôi tăng 1,8%, thủy sản tăng 6,6%. Thời gian tới, ngành Nông nghiệp tập trung thực hiện quyết liệt các biện pháp bao vây, dập dịch bệnh dịch tả lợn châu Phi tiến tới khống chế, công bố hết dịch trong tháng 4 ở tất cả các xã, huyện đã công bố có dịch đồng thời có biện pháp hỗ trợ tái đàn, khôi phục chăn nuôi lợn trong điều kiện bảo đảm an toàn dịch bệnh; chỉ đạo nông dân các địa phương chủ động chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ cây lúa và cây màu xuân; tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo vệ hành lang đê điều, tích cực chuẩn bị mọi điều kiện cần thiết phục vụ công tác phòng, chống lụt, bão; tập trung chỉ đạo hoàn thành xây dựng thiết kế mẫu và ban hành các quy định khung về mô hình khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu và khu nghĩa trang nhân dân kiểu mẫu đồng thời rà soát, bổ sung các quy hoạch, kế hoạch có liên quan để thực hiện thí điểm ở một số địa phương có điều kiện trước khi nhân rộng ra toàn tỉnh...

Ông Đỗ Văn Vê, Chủ tịch Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh

Các vấn đề hiện nay doanh nghiệp đang gặp phải khó khăn đó là tìm kiếm mặt bằng sản xuất, kinh doanh, biến động thị trường, tìm kiếm đối tác hợp tác sản xuất, kinh doanh, vay vốn ngân hàng, biến động các chính sách pháp luật, thủ tục hành chính... Do vậy, để tạo điều kiện cho doanh nghiệp mở rộng phát triển sản xuất, thời gian tới, tỉnh cần quan tâm chỉ đạo triển khai thực hiện có hiệu quả Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa; có chính sách khuyến khích doanh nghiệp khởi nghiệp; tháo gỡ kịp thời các vướng mắc của doanh nghiệp, cải cách mạnh mẽ hơn nữa các thủ tục hành chính, cắt giảm các thủ tục không cần thiết nhằm tạo sự thông thoáng cho sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

Ông Nguyễn Văn Thái, Chi cục trưởng Chi cục Hải quan Thái Bình

Nhằm đẩy mạnh phát triển mối quan hệ đối tác hải quan - doanh nghiệp, dần xóa bỏ khoảng cách giữa cơ quan hải quan và cộng đồng doanh nghiệp, ngay từ đầu năm, Chi cục Hải quan Thái Bình đã chú trọng thực hiện các giải pháp từ đó tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp mở rộng và phát triển. Cùng với việc tổ chức hội nghị hướng dẫn các doanh nghiệp trên địa bàn lập báo cáo quyết toán theo Thông tư số 39/2018/TT-BTC của Bộ Tài chính và giải đáp các vướng mắc về thủ tục hải quan, Chi cục Hải quan Thái Bình còn duy trì thực hiện có hiệu quả việc ký thỏa thuận với Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh đồng thời tích cực ứng dụng công nghệ thông tin nhằm cắt giảm tối đa các thủ tục hành chính, từ đó giảm thời gian thông quan cho doanh nghiệp. Đến nay, toàn tỉnh có 190 doanh nghiệp đang làm thủ tục tại Chi cục Hải quan Thái Bình; tổng kim ngạch xuất khẩu đến hết tháng 3/2019 đạt 336 triệu USD, tăng 6% so với cùng kỳ năm 2018; tổng thu thuế xuất nhập khẩu đến ngày 8/4 đạt 332,3 tỷ đồng, đạt 33% kế hoạch năm 2019.

Mô hình nuôi tôm công nghiệp tại xã Thái Thượng (Thái Thụy).

VAI TRÒ NHÂN DÂN trong gìn giữ nét truyền thống của lễ hội Đền Hùng

Có lẽ trên thế giới hiếm có nơi nào lại có hình thức tín ngưỡng thờ tổ tiên độc đáo như ở Việt Nam khiến chúng ta phải nhìn nhận nó như một hiện tượng xã hội mang bản sắc riêng của dân tộc, góp phần tạo nên hệ giá trị tinh thần và bản sắc văn hóa dân tộc. Đó là truyền thống thờ gia tiên trong từng gia đình, thờ tổ họ của dòng họ, thờ thành hoàng của làng và thờ tổ chung của đất nước ở Đền Hùng.

Con Lạc cháu Hồng từ khắp mọi miền hành hương về Đất Tổ.

Đến ngày Giỗ Tổ, đến với Đền Hùng là đến với hồn đất nước, là cuộc hành hương về cội nguồn dân tộc với tâm tưởng "Uống nước nhớ nguồn", với lòng tôn kính và biết ơn công lao của tổ tiên, không chỉ của mình mà của cả dân tộc. Sự thiêng liêng và đức tin là hai yếu tố cơ bản của tín ngưỡng. Nhưng sự thiêng liêng ở Đền Hùng không làm người ta sợ hãi như khi đến các nơi thờ cúng khác mà đến với đền Hùng như đến bàn thờ tổ tiên trong gia đình với ý nghĩa lớn lao gắn nhà với nước: cha - mẹ trong gia đình và cha - mẹ dân tộc. Đạo thờ cha - mẹ chính là bản sắc văn hóa Việt Nam. Người ta đặt niềm tin và cầu mong những điều giản dị không chỉ cho mình mà cả cho cộng đồng dân tộc: Đất nước thanh bình, mưa thuận gió hòa, vạn sự như ý, sức khỏe dồi dào...

Ước nguyện riêng của từng người cũng là ước nguyện chung của cả cộng đồng. Lễ hội Đền Hùng còn là sự hội nhập có tính xã hội trong đời sống đương đại, mang giá trị văn hóa tiêu biểu. Ở đó cộng đồng các dân tộc biểu dương sức mạnh cộng đồng, các giá trị văn hóa truyền thống với bản chất dân tộc, nhân văn và dân chủ, thể hiện trong các hình thức rước sách, trò chơi dân gian, hoạt động văn nghệ...

Ngay sau ngày hòa bình lập lại, nhà nước ta đã cho tu bổ những công trình bị thực dân Pháp tàn phá (1955), xây dựng nhà công quán, đường ô tô (1963), nhà đón tiếp, trồng cây (1980 - 1983) và xây Bảo tàng Hùng Vương (1987). Xuất phát

từ quan niệm cho rằng việc bảo tồn, tôn tạo và phát huy di tích lịch sử - văn hóa phải gắn liền với việc phát triển kinh tế - xã hội, tạo điều kiện từng bước nâng cao đời sống nhân dân trong khu vực di tích, ngày 8/2/1994, Thủ tướng Chính phủ đã

phê duyệt dự án tổng thể Khu di tích lịch sử Đền Hùng. Mục tiêu cụ thể của dự án là: Bảo tồn, tôn tạo, bảo vệ các di tích lịch sử và các công trình kiến trúc cổ đã được xếp hạng; xây dựng hệ thống hạ tầng kỹ thuật, các công trình phục vụ lễ hội và khách tham quan du lịch, song không được phá vỡ cảnh quan Khu di tích; bảo vệ, tu bổ rừng cấm và vùng đệm, cảnh quan thiên nhiên, môi trường sinh thái; nâng cao đời sống vật chất, văn hóa tinh thần của nhân dân vùng ven Khu di tích.

Trong 10 năm trở lại đây, lễ hội Đền Hùng được tổ chức vào dịp mừng 10 tháng 3 âm lịch hàng năm với quy mô ngày càng lớn và chuyên nghiệp. Những năm gần đây do Nhà nước đứng ra, năm lẻ do tỉnh Phú Thọ chủ trì. Không thể phủ nhận vai trò của Nhà nước đối với việc bảo tồn và phát triển không gian văn hóa Hùng Vương và lễ hội Đền Hùng. Tuy nhiên, cũng nhận thấy làm hạn chế sự tham gia của người dân với tư cách là những chủ nhân của không gian văn hóa lễ hội Hùng Vương vào sự kiện này. Một thực tế cho thấy, ngày nay lễ hội Đền Hùng đã được chuyên nghiệp hóa bởi ngành Văn hóa. Kịch bản lễ hội được viết sẵn với sự tham gia của các đoàn nghệ thuật "dân gian - chuyên nghiệp" ngày càng "hoành tráng". Hơn nữa, ngày nay lễ hội Đền Hùng còn được gắn với sự kiện văn hóa du lịch cội nguồn của ba tỉnh phía Bắc là Phú Thọ, Yên Bái, Lào Cai. Đi kèm với sự kiện văn hóa này là các hoạt động quảng bá rầm rộ với các hoạt động như: văn nghệ, hội chợ... khiến du khách đến với Đền Hùng đông hơn. Chính sự đông đúc ấy đã biến quần thể di tích này trở thành sản phẩm phục vụ du lịch. Vì thế cũng kéo theo nhiều hệ lụy mà công luận đã nhiều lần lên tiếng.

Việc bảo tồn và phát huy giá trị của di tích và lễ hội Đền Hùng cần nhận thức điều quan trọng là phải nắm vững bản chất của du lịch lễ hội, tránh xu hướng lợi dụng, tầm thường hóa du lịch lễ hội, nắm vững và khai thác đặc điểm của văn hóa dân gian. Người tổ chức và du khách phải biết khai thác ý nghĩa sâu xa của lễ hội Đền Hùng, sự tôn kính chung, ước nguyện chung. Ý nghĩa sâu sắc và bền lâu của tục thờ vua Hùng từ bao đời chính là ý thức của mỗi người dân về ngày giỗ, ngày mà người sống tưởng nhớ đến người chết, tôn vinh công lao. Trong ngày giỗ, tùy tâm, tùy điều kiện kinh tế, phụ thuộc vào mùa màng thành bại mà người ta làm mâm cỗ to hoặc nhỏ, gọi là thành tâm để kính nhớ tổ tiên và cầu mong sự che chở. Ước nguyện tâm linh tưởng như bình dị đó đã ăn sâu vào tâm thức của bao thế hệ người Việt, trở thành bản năng văn hóa của họ. Nó luôn được bảo lưu trong cư dân địa phương ở hai dạng thái: vật chất và phi vật chất của lễ hội Đền Hùng. Dạng thái vật chất bao gồm: thời gian, địa điểm, hoạt động, ẩm thực, nhân sự tổ chức lễ hội. Dạng thái phi vật chất chính là ý thức hệ đã làm nên nguồn động lực của lễ hội, phô bày ra sự riêng biệt, mang lại cho lễ hội Đền Hùng những đặc tính riêng biệt của nó. Điều này cần được các nhà nghiên cứu, nhà quản lý văn hóa nghiên cứu thấu đáo và khai thác phát huy triệt để.

(theo baophutho.vn)

LỄ HỘI ĐỀN HÙNG

Hội tu tín ngưỡng cầu mùa

Theo ý kiến của nhiều nhà nhân học văn hóa, tín ngưỡng phồn thực thường phát triển mạnh mẽ hơn trong các nền văn minh nông nghiệp, trong đó có các nền văn minh nông nghiệp châu Á mà nền văn minh nông nghiệp Việt Nam là một ví dụ.

Trên cơ sở địa - khí hậu Việt Nam nói riêng và cả vùng Đông Nam Á nói chung, tín ngưỡng phồn thực, có lẽ ra đời từ thời kỳ "Cách mạng đá mới", có thể từ trước đó nữa. Bởi vì, từ thời kỳ hậu băng hà, trái đất đã khô ráo, ấm áp, con người đã rời khỏi hang động ẩm thấp ra sống ngoài trời thoáng đãng với nền kinh tế trồng trọt và chăn nuôi xung quanh nơi ở. Đến lúc này, khi con người biết trồng trọt và chăn nuôi thì ước mong và lý tưởng nhân nhanh vật nuôi, cây trồng mới hình thành, kể cả bản thân con người, chủ thể của mọi hoạt động cũng cần được phát triển. Từ thời đó, ước mong sinh sôi, phát triển vật nuôi, cây trồng cũng đã nảy nở trong tâm trí con người. Vì vậy có thể từ thời đó, ước mơ sinh sôi, nảy nở đã được

tôn sùng trở thành tín ngưỡng nguyên thủy mà sau này được đúc rút thành thuật ngữ mang tính chất bao quát: sinh, thực, khí. Cho nên, sùng bái sinh, thực, khí chính là hạt nhân của tín ngưỡng phồn thực.

Để duy trì sự sống và nòi giống, con người đã có những ước mong, sao cho có nhiều "cái ăn" để tồn tại và có những "khí cụ" để duy trì nòi giống. Từ đó đã sinh ra hạt nhân của sinh sôi, nảy nở và phát triển mà ngày nay gọi là tín ngưỡng phồn thực. Về phạm vi của thuật ngữ này có thể còn nhiều yếu tố khác, như đối với cư dân nông nghiệp thì sinh, thực, khí chính là những yếu tố cơ bản nhất cho việc sinh sôi, nảy nở. Cũng vì thế, ba thành tố này trở thành hạt nhân của tín ngưỡng phồn thực.

Thứ tín ngưỡng của cư dân nông nghiệp này đã coi ba thành tố hạt nhân trên làm nên sự sống của mình. Muốn cho những sự sống đó được duy trì và phát triển, những sự sống đó phải được linh thiêng hóa. Sự sùng bái sự sống đó chính là sự sùng bái những năng lượng thiêng, những năng lượng tạo nên sự sinh sôi, nảy nở. Cho nên, nói đến tín ngưỡng phồn thực phải thấy được mối quan hệ biện chứng, đan quện vào nhau là phồn thực - tính dục - tôn giáo.

Những năng lượng thiêng liêng này muốn thiêng liêng hơn phải mượn tính tôn giáo mà nhiều người gọi là cái huyền bên cái thực mà cái huyền là chủ yếu. Giữa cái thực và cái huyền thường đan quện vào nhau, không tách rời. Mặc

dù vậy, trong tư duy nguyên thủy thì cái huyền chi phối cái thực, cái hữu hình (khí cụ) thường bị cái vô hình chi phối. Do đó, cái huyền được tạo thêm cái linh thiêng (cái chất tôn giáo). Thờ cúng sinh, thực, khí chính là thờ cái thiêng này, cái chất tôn giáo ẩn trong những cái thực, những khí cụ mang tính biểu tượng của những năng lượng thiêng sinh thành.

Trên cơ sở quan niệm như thế, thờ cúng Hùng Vương chính là thờ cúng năng lượng thiêng, không chỉ tạo ra nòi giống Việt Nam mà còn tạo ra sự sinh sôi, nảy nở những gì nuôi sống cư dân thời Hùng Vương như vật nuôi, cây trồng... sao cho "phong đăng hòa cốc", "người an", "vật thịnh". Sự cầu mong đó, những cái thực của sự cầu mong đó phải được thiêng hóa (tôn giáo hóa) cho dù đó là thú tôn giáo nguyên thủy (tôn giáo của xã hội chưa có giai cấp), tôn giáo đa thần.

Tuy thời Hùng Vương đã có vua (có tới 18 đời vua), nghĩa là đã có tôn giáo độc thần, nhưng với nền tảng văn minh nông nghiệp như ở nước ta, các hình thái tôn giáo đa thần vẫn là phổ biến. Cơ sở của loại hình tôn giáo đa thần thực ra là sùng tín, thờ cúng nhiều loại thần linh, chủ yếu là các loại nhiên thần, thiên thần. Những loại thần linh đó còn được gọi là tín ngưỡng dân gian, là các lực lượng tự nhiên như mây, mưa, sấm, chớp, gió, bão hay các thần sông, thần núi, thần cây cối... Các lực lượng đó thường là vật vô tri vô giác, nhưng đã được nhân hóa thành các vị anh hùng văn hóa, có thân phận, lý lịch hẳn hoi, có cái tốt, cái xấu rõ ràng để gần gũi với con người hơn, giúp đỡ con người và vật nuôi, cây trồng sinh sôi, nảy nở theo mong ước của con người. Vì vậy, khi nói là thờ cúng Vua Hùng, thực ra là nói đến sự sinh sôi, nảy nở, thờ cúng các lực lượng sinh, thực, khí. Bởi vì, nguồn gốc sinh ra các Vua Hùng cũng nằm trong phạm trù năng lượng thiêng của sinh, thực, khí. Cả 3 thành tố tạo nên năng lượng thiêng đó cũng là các loại nhiên thần. Mẹ Âu Cơ đại diện cho thế giới dương, trên cạn, thậm chí là ở trên trời (tượng trưng cho một loài chim biết bay trong không trung). Cha Lạc Long Quân biểu tượng cho thế giới nước, ở bên dưới, còn gọi là thế giới âm, âm dương hòa hợp, kết hợp thành một năng lượng thiêng sinh sôi, nảy nở. Truyền thuyết là như vậy, khi có âm dương kết hợp tất sẽ có sinh sôi, nảy nở và phát triển đồng đúc. Số lượng hàng trăm trứng trong bọc thai thực ra cũng là con số biểu tượng cho số nhiều, sinh nở ra con đàn, cháu đống, cho sự sinh sôi, phát triển. Đó chính là nguyên lý của sinh, thực, khí, năng lượng của tín ngưỡng phồn thực mà ta thường gọi là tín ngưỡng cầu mùa. (theo baophutho.vn)

ĐÈN CỬA LÂN

Nét đẹp lễ hội truyền thống

■ MẠNH THẮNG

Đền Cửa Lân (còn gọi là đền Bà) thuộc xã Đông Minh (Tiền Hải) được xây dựng vào thế kỷ XIX, khoảng năm 1835 sau khi Doanh điền sứ Nguyễn Công Trứ mở mang bờ cõi khai sinh ra đất Tiên Châu, nay là huyện Tiền Hải.

Du khách thập phương đến lễ hội đền Cửa Lân.

Đền Cửa Lân nằm ở vị trí cảnh quan đẹp với phong cảnh hữu tình, khuôn viên đền nhìn ra cửa sông Lân. Khu vực nhà đền xưa kia còn gọi là cồn Tiên, nơi neo đậu tàu thuyền đánh cá của nhân dân nhiều địa phương đến lập ấp khai hoang. Tương truyền, đền Bà thờ "Tứ Vị Thánh Mẫu Quốc Gia Nam Hải" (trong Đại Việt sử ký toàn thư

kỷ nhà Trần), năm 1311 vua Trần Anh Tông đi đánh giặc Chiêm Thành, đêm nghỉ ở Càn Hải chiêm bao thấy 4 vị Thần nữ phù hộ. Quả nhiên đánh thắng trận, nhà vua đã cho lập đền thờ (Tứ Vị Hồng Lương). Năm 1426, Lê Lợi phá 3 đạo quân ra Bắc đánh quân Minh, đến cửa Càn Hải lập đàn tế lễ rồi xuất quân vào chiến dịch Chi Lăng, Xương Giang. Khi

đánh thắng quân Minh, Lê Lợi lên ngôi hoàng đế, lập ra nhà hậu Lê vào năm 1427. Khi khao thưởng ba quân tướng sĩ, nhà vua cho sưu tầm Thần tích và được biết đó chính là Tứ Vị Hồng Lương; hoàng hậu, công chúa Mai Nương, Hạnh Nương và Thị Nữ giữ trọn đạo nghĩa trung thân với triều đình đã tự vẫn ngoài biển Đông và dạt vào bờ, được nhân dân

trong vùng chôn cất (sự kiện này xảy ra năm 1279 thời Thái Thượng Hoàng Trần Thánh Tông). Tứ Vị Thần Nữ đã có công âm phù giúp vua Trần Anh Tông, Lê Lợi đánh thắng ngoại xâm, do đó các vua đều ban sắc phong (Đại Càn Quốc Gia Nam Hải, Ngự trấn Giang đầu hộ quốc tế thế an dân thượng đẳng thân tối linh, Đại vương thân), cho cai quản 12 cửa sông vùng ven biển Bắc, Trung Bộ. Đặc biệt, trong đền còn có ngôi mộ thờ một con cá voi lớn (cá ông) - được coi là vị thần hộ mệnh giúp ngư dân thoát nạn trên biển mỗi khi gặp sóng to gió lớn. Từ năm 1940 đến năm 1952, đền Cửa Lân là căn cứ cách mạng chống thực dân Pháp, đến nay đền Cửa Lân đã được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh. Đền Cửa Lân tồn tại trên 184 năm, ngày nay khu nhà đền rất khang trang uy nghi đài các chính là nhờ sự quan tâm của các cấp chính quyền, nhân dân địa phương công đức tôn tạo, quản lý. Nếu có dịp về Tiền Hải, hãy ghé thăm đền Cửa Lân để hòa mình vào không khí sôi động của lễ hội và tìm hiểu cuộc sống bình dị của người dân nơi đây. Hàng năm, từ ngày 10 - 12/3 âm lịch, đền Cửa Lân mở lễ hội với các nghi thức rước nước, dâng hương, hát văn. Đây là hoạt động truyền thống với mong muốn cầu cho cuộc sống của nhân dân bình an hạnh phúc, mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, thôn làng bình yên. Lễ hội đền Cửa Lân có 2 phần chính, trong đó phần lễ có 2 phần: thứ nhất là lễ tế, được các chủ tế, chấp sự đọc văn tế; thứ hai là lễ dâng hương, là lúc mà toàn thể cán bộ và nhân dân địa phương bày tỏ lòng thành kính của mình với các vị tổ tiên, thành hoàng. Phần hội gồm các phần thi trò chơi dân gian như cờ tướng, tổ tôm, chọi gà, cầu leo, hát... thu hút nhiều người tham gia, cổ vũ.

CÂY BỒ ĐỀ nơi cõi thiêng

■ NGUYỄN CÔNG LIÊM
Thành phố Thái Bình

Đứng dưới gốc bồ đề tỏa bóng mát ở Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn, nhìn về bốn phía điệp trùng hơn một đại đoàn bia mộ hàng ngang, hàng dọc - những người con đất Việt vì Tổ quốc mà hiến thân vì hạnh phúc của nhân dân mà nằm lại nơi này. Những người con quê lúa Thái Bình vinh dự tham gia xây dựng Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn đã kể lại vinh dự của họ từ hơn 4 năm về trước.

Nơi cõi thiêng bắt từ Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn, phía sau Đài tưởng niệm ghi công các anh hùng liệt sĩ là cây bồ đề lớn cùng tuổi nghĩa trang tỏa cành, xanh ngắt cùng hàng vạn loài cây của đại ngàn Trường Sơn tỏa mát vùng đất thiêng. Có người nói rằng cây bồ đề của đức Phật gieo xuống vùng đất này để an yên linh hồn các anh hùng liệt sĩ siêu thoát nơi cõi tiên bất tử. Có một người lính ở Tiểu đoàn 674 Binh đoàn Trường Sơn có mặt ở nơi này từ ngày đầu xây dựng Nghĩa trang đã vinh dự được Tiểu đoàn trưởng Dương Mạnh Trác giao nhiệm vụ vào bản xin cây bồ đề về trồng sau Đài tưởng niệm, đó là cựu chiến binh Phạm Văn Lượng, 66 tuổi ở thôn Ái Quốc, xã Bình Định, huyện Kiến Xương, tỉnh Thái Bình. Ông Phạm Văn Lượng nhớ lại ngày 24/10/1975, ông được dự lễ khởi công xây dựng Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn, nghĩa trang nằm trên ba quả đồi khu vực Bến Tắt, cạnh quốc lộ 15, thượng nguồn sông Bến Hải thuộc địa phận xã Vinh Tường, huyện Gio Linh, tỉnh Quảng Trị, với tổng diện tích trên 140.000m². Đất nước vừa đi qua chiến tranh, Quảng Trị cũng vừa qua thời khốc liệt, chẳng biết bao người con đất Việt đã nằm lại dải Trường Sơn hùng vĩ, hồn thiêng của họ chung đúc

trên ba quả đồi Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn. Buổi trưa tháng 5/1976, Tiểu đoàn trưởng Dương Mạnh Trác cùng chiến sĩ liên lạc Phạm Văn Lượng ra khu đồi trung tâm, nắng gió Trường Sơn ràn rạt cứ tấp vào mặt hai người, những chiếc máy ủi, máy gặt hơi hả san đôi tạo thể vững cho hương hồn liệt sĩ về đây yên nghỉ. Nhìn hàng nghìn hài cốt liệt sĩ đã được các đơn vị quy tập chờ đưa vào bia mộ dưới nắng chói chang, Tiểu đoàn trưởng Dương Mạnh Trác nói với chiến sĩ Lượng ngày mai chú nhật Lượng vào bản xin một cây gì đó về trồng sau Đài tưởng niệm liệt sĩ cho đồng đội nhé, để mai sau có bóng mát đón thân nhân liệt sĩ viếng thăm nơi này. Cả buổi sáng, Phạm Văn Lượng vào bản gặp bà con dân bản, già làng gặp ai ông cũng kể về việc xây dựng Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn và muốn tìm một cây quý để trồng bên Đài tưởng niệm liệt sĩ. Một già làng nghe ông Lượng trình bày nguyện vọng gật gù: Nếu trồng cây ở Nghĩa trang liệt sĩ thì chỉ trồng cây bồ đề là tốt nhất, cây bồ đề cành lá sum xuê, sau này tỏa bóng mát quanh năm. Cây bồ đề được Phạm Văn Lượng đánh mang về chỉ cao hơn 1m, nhưng cân đối và rất đẹp, được Tiểu đoàn trưởng Dương Mạnh Trác giao cho chiến sĩ Lượng trồng cây bồ đề phía sau Đài tưởng niệm liệt sĩ.

Hàng ngày Phạm Văn Lượng phải dùng đôi thùng đi gánh cây số để gánh nước về tưới cho cây bồ đề. Năm 1981, Phạm Văn Lượng ra quân khi ấy cây bồ đề đã vươn cao và hơn 40 năm sau cây đã ôm trọn thân đài tưởng niệm, tỏa bóng mát cùng hàng vạn cây xanh của đại ngàn Trường Sơn che chở hương hồn của 10.333 liệt

sĩ, cây bồ đề trở thành biểu tượng vĩnh cửu và vô giá nơi đất thiêng Trường Sơn. Không có được vinh dự trồng cây bồ đề nơi cõi thiêng Trường Sơn, cựu chiến binh Nguyễn Xuân Minh ở số nhà 119 phố Lê Lợi, phường Đề Thám, thành phố Thái Bình, nguyên là chiến sĩ lái xe và thợ sửa chữa xe máy Tiểu đoàn 674 Bộ đội Trường Sơn cũng có vinh dự ngày đầu tham gia xây dựng Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn. Có tay nghề cơ khí, lại nhanh nhẹn nên Nguyễn Xuân Minh được Tiểu đoàn giao phụ trách bộ phận lên khung sắt thép làm cổng chào, thân đài tưởng niệm, bia ghi công các anh hùng liệt sĩ. Ông Minh nhớ lại ngày đầu khi xây dựng Nghĩa trang, trang thiết bị của đơn vị thiếu thốn, việc uốn cộm sắt đều phải làm thủ công, được cử phụ trách bộ phận cộm sắt kỹ đài ông Minh đã có sáng kiến dùng sắt xi khung dầm ô tô làm bàn vạm uốn sắt, dùng xà beng công binh làm vạm uốn vừa nhanh lại bảo đảm yêu cầu kỹ thuật, luôn được thủ trưởng đơn vị khen ngợi; ngày làm xong kỹ đài, đơn vị đã ghi lại danh sách cán bộ, chiến sĩ Tiểu đoàn 674 cho vào lọ thủy tinh nhỏ gắn lên nóc kỹ đài, đến năm 2003 sửa chữa kỹ đài bị bỏ đi mất. Ở Thái Bình các nữ cựu chiến binh Nguyễn Thị Lành ở phường Kỳ Bá, thành phố Thái Bình; Bùi Thị Kiệm quê xã Thái Dương, huyện Thái Thụy; Phạm Thị Quy quê xã Vũ Ninh, huyện Kiến Xương; Nguyễn Thị Phương, phường Hoàng Diệu, thành phố Thái Bình; nữ doanh nhân Tạ Thị Hạnh, Giám đốc Công ty Chế biến hải sản An Bình, thị trấn Diêm Điền, huyện Thái Thụy và nhiều cựu chiến binh là nữ bộ đội Binh đoàn Trường Sơn có vinh dự tham gia xây dựng Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn. Nữ doanh nhân, cựu chiến binh Tạ Thị Hạnh nhớ lại những ngày đầu đơn vị nhận nhiệm vụ xây dựng cõi thiêng liệt sĩ ai cũng lo lắng, bồn chồn, không khí lao động trên công trường khẩn trương, nhưng cẩn trọng và tỉ mỉ. Hàng nghìn cán bộ, chiến sĩ của hàng chục đơn vị trong toàn quân được giao nhiệm vụ xây dựng Nghĩa trang. Vừa xây dựng khu đài tưởng niệm trung tâm và các phân khu theo từng tỉnh trên ba quả đồi, vừa tiếp nhận hài cốt của các liệt sĩ từ nhiều tỉnh phía Nam chuyển ra. Có ngày bộ phận tiếp nhận hài cốt liệt sĩ đón nhận trên 900 hài cốt liệt sĩ từ các tỉnh Tây Nguyên, các chị phải làm nhiệm vụ đánh dấu, ghi lý lịch từng hài cốt, rồi chuyển về khu vực các tỉnh để các anh yên nghỉ, có những đợt hài cốt liệt sĩ chuyển ra khi tảng bặt đã mục, từng mẩu xương nhỏ cũng được các chị tỉ mỉ, thận trọng đưa vào mộ nơi các anh nằm, ngày đón hài cốt liệt sĩ, nhiều đêm đất thiêng lung linh như ngàn vạn sao sa huyền ảo, những bầy đom đóm dăng hàng, lập lòe, lập lòe, linh thiêng là thế nhưng không một ai cảm thấy nhột lòng mà chung tâm niệm vì nhiệm vụ, vì những người ngã xuống cho độc lập tự do, vì những người đồng đội nằm lại mãi nơi đất thiêng Trường Sơn. Những ngày tháng 4 hào hùng của dân tộc, tháng 4 sau 44 năm đất nước hoàn toàn sạch bóng quân thù, tại Nghĩa trang liệt sĩ Trường Sơn, hàng ngàn, hàng vạn lượt cán bộ, nhân dân, thân nhân các anh hùng liệt sĩ các cựu chiến binh, học sinh, sinh viên các trường học từ khắp mọi miền Tổ quốc và khách quốc tế viếng thăm thắp nén tâm nhang tưởng nhớ các anh hùng liệt sĩ. Nơi này vùng đất thiêng, nơi các anh nằm hơn 40 năm về trước có những người con của quê hương Thái Bình đã góp sức dựng xây, góp phần tạc vào muôn đời sau kỹ đài vĩnh cửu Tổ quốc ghi công các anh hùng liệt sĩ ở đó có cây bồ đề linh thiêng.

Hoa xoan tím

■ LÊ THỊ NHUNG
Thủy Lương - Thái Thụy

- Mẹ nhập viện. Chị về ngay. Tôi chưa kịp hỏi thêm lời nào thì Tùng đã cúp máy. Sau một phút bàng hoàng, tôi trấn tĩnh trở lại liền ào ngay đến bệnh viện.

Mẹ nằm trong phòng cấp cứu, mệt mỏi, nhợt nhạt. Chai huyết thanh nhỏ giọt đều đều. Có lần mẹ nói, mẹ rất sợ "mùi bệnh viện". Vì đó là thập cẩm đủ thứ mùi của thuốc men, của ê te, của thuốc khử trùng... và cả của sự đau đớn.

Tôi trách mình vô tâm. Thời gian này thấy mẹ gầy nhanh tôi có giục mẹ đi khám nhưng mẹ bảo tại công việc bận quá, mẹ cố nên mới vậy. Chỉ cần nghỉ ngơi vài ngày là mẹ sẽ khỏe ngay thôi. Nằm viện thế này bệnh của mẹ chắc là nặng lắm.

Tùng cúi vào tay tôi kết quả xét nghiệm. Nó cản chặt môi rồi òa khóc, ôm lấy tôi nức nở như một đứa trẻ. Linh cảm có chuyện chẳng lành, tôi cố đưa tờ giấy lên đọc. Tôi không tin nổi ở mắt mình. Mẹ đã bị ung thư dạ dày giai đoạn cuối. Quá bất ngờ. Tim tôi có một bàn tay vô hình bóp chặt, chết nghẹn. Thế là những tháng ngày bình yên bên mẹ sắp vượt khỏi tay mình. Tôi đỡ dần như ở một khoảng đen tối hun hút...

- Chị ơi. Mình sắp mất mẹ rồi.

Tiếng Tùng kéo tôi trở về thực tại. Tôi ôm chặt em vào lòng, mắt nhòa lệ. Hai chị em ôm nhau khóc. Tùng là em song sinh với tôi. Nhìn Tùng khóc, bỗng dưng thấy em nhỏ bé. Nhỏ bé và yếu đuối như tôi bao lần gặp chuyện buồn. Chỉ cần sà vào lòng mẹ là tôi sẽ tìm được sự che chở, vỗ về.

Tôi sẽ bình tâm trở lại. Tôi trở nên vụng về trước em. Tôi không biết phải an ủi em thế nào khi tôi cũng như em, đang hụt hẫng trước sự mất mát sắp đến gần. Quả là một cú sốc đối với hai chị em.

Xưa, mẹ hay kể: Bố đi lao động ở nước ngoài, mất trong một tai nạn lúc hai chị em tôi còn bé xíu. Mẹ lập mộ giả để tưởng nhớ và thờ vọng bố. Khi nào có điều kiện, mẹ sẽ đưa hài cốt của bố về. Họ hàng thân thích mất hết cả rồi. Mẹ sẽ ở vậy nuôi chúng tôi. Mẹ sẽ cố làm tất cả để bù đắp cho hai chị em.

Chúng tôi lớn lên vô tư như cây cỏ bên những buồn lo đè nặng trên vai mẹ. Mẹ thường ngồi bần thần vào dịp lễ, tết khi thấy xung quanh người ta quây quần sum họp. Đôi khi trên đường phố, bắt gặp một người bố chõ con đi chơi hay chọn đồ chơi cho con ở cửa hàng mẹ cứ lặng lẽ nhìn. Đôi mắt không khóc nhưng mờ nước.

Mẹ là người phụ nữ mạnh mẽ và thành đạt. Công ty của mẹ ngày càng phát triển. Mẹ là mẫu người được nhiều người ngưỡng mộ. Mẹ hay giúp đỡ người khác khi họ gặp khó khăn. Nhưng chỉ có tôi đọc được sự cô đơn trong đôi mắt mẹ vào những ngày nghỉ cuối tuần. Mẹ thường ngồi một mình trong vườn vắng, lạc vào một miền cảm lạnh rồi buông tiếng thở dài. Khi ấy, tôi xót lòng đứng trên tầng cao nhìn bóng mẹ đơn côi.

Rồi mẹ thay việc ngồi hóa đá trong vườn bằng việc đi chùa. Mẹ chỉ dạy và giao cho chúng tôi quản lý công ty. Chúng tôi đã lớn. Hơn nữa, thấy mẹ vui, tôi tôn trọng quyết định của mẹ.

Đi họ xa dẫn đưa em vào công ty xin việc. Tôi vô tình nghe được câu chuyện giữa mẹ và dì ở ban công vào một buổi tối. Một sự thật mẹ đã giấu hơn hai mươi năm qua giờ tôi mới biết. Bố tôi chưa mất. Mẹ lập mộ giả để che giấu một bí mật. Ngày giỗ bố hàng năm là ngày đánh dấu mốc thời gian gia đình tôi chia lìa. Bao nhiêu giỗ là từng ấy năm qua đi. Tôi đã hiểu vì sao mỗi lần tôi để nghị mẹ đưa bố về quê yên nghỉ thì mẹ lại lảng sang chuyện khác hoặc hứa tìm mộ bố khi thu xếp được thời gian...

Học hành rồi công việc bận lu bu trước dòng chảy cuộc sống. Tôi cứ để ý nguyện ấy trong tâm mình.

Ánh mắt mẹ đầy hối lỗi khi bắt gặp cái nhìn thẳng của tôi. Mẹ lắp bắp mãi mới ra tiếng:

- Mẹ... mẹ xin lỗi các con.

- Chúng con luôn tôn thờ mẹ. Tại sao mẹ lại đối xử với chúng con như vậy?

Mẹ òa khóc. Tiếng khóc nghe ai oán càng như xát muối vào lòng tôi. Dì cũng bật khóc theo. Sự thật được bày tỏ lần lượt qua lời kể thắm đẫm nước mắt của dì...

Thời gian đầu đi làm ở xứ người, bố gửi tiền về cho nội nuôi đàn em ăn học. Khi các cô chú trưởng thành hơn, bố gửi về cho mẹ giữ. Nội sinh ra ghét mẹ, luôn tìm cách bắt lỗi khiến gia đình luôn mâu thuẫn, căng thẳng. Bố về nước nghỉ phép, nghe lời nội xúi giục ly hôn mẹ và cưới một cô cùng làm bên đó. Ngôi nhà mẹ xây cất trên đất mang tên nội, nội nhận của mình trước tòa. Mẹ không ngờ có ngày đó nên không

giữ một thứ giấy tờ nào làm bằng chứng để chứng minh được số tài sản ấy có công của mẹ. Mẹ ra đi tay trắng với hai đứa con thơ dại. Mẹ bỏ đến thành phố này lập nghiệp những mong xóa bỏ hết quá khứ với người chồng bội bạc và một gia đình sống vì đồng tiền hết tình nghĩa...

Tôi từ giận mẹ chuyển sang thương mẹ vô cùng. Mẹ cần rằng chịu đựng một mình. Mẹ đã phải khó khăn lắm mới về ra được màn kịch này và thực hiện nó trong suốt từng ấy năm. Tất cả chỉ để chị em tôi lớn lên trong mắt mát mà không bị mặc cảm và thương tổn về tinh thần. Tôi nhận ra rằng chỉ có trái tim và nghị lực người mẹ mới có thể làm được như vậy. Tôi ôm mẹ khóc. Trong vòng tay quen thuộc của mẹ, lần đầu tiên tôi cảm nhận rõ nhất tình yêu thương, lòng quả cảm và sự hy sinh của mẹ. Mẹ thật giỏi và phải cực khổ lắm mới gây dựng được cơ nghiệp như ngày hôm nay.

Hai chị em héo lòng khi nhìn chị y tá chọc mũi kim truyền vào chai hóa chất. Mẹ cười trấn an:

- Mẹ không sao đâu. Mỗi người đều có số phận của mình. Như ai cũng có cha mẹ đẻ nhưng không ai được quyền chọn cha mẹ sinh ra mình. Không ai trốn tránh được số phận cả. Các con hãy bình tâm đón nhận mọi thứ đến và đi trong cuộc đời này để trưởng thành hơn.

Rồi mẹ trao vào tay tôi chiếc chìa khóa của một ngân tử. Nghe lời mẹ dặn, chị em tôi mang quyển sổ đến một địa chỉ ghi trên đó. Loanh quanh mãi rồi cũng tìm ra. Tôi khựng lại trước ngôi nhà nhỏ dưới vườn xoan của một làng ven sông ở ngoại ô thành

phố. Hồi còn đi học cấp ba đã có lần tôi vào ngôi nhà này...

Mảng phim quá khứ lại hiện về chầm chầm trong trong trí nhớ. Người đàn ông trong ngôi nhà này thường đứng ở cổng trường với một chiếc hòm đựng đồ sửa xe đạp và một chiếc bom xe. Có lần xe tôi bị thủng xăm, ông vá cho tôi không lấy tiền. Nhưng ánh mắt thì nhìn tôi lạ lắm. Lần đầu là cái nhìn sắc mạnh như muốn thiêu đốt tôi bằng một thứ cảm xúc không thể diễn đạt bằng lời. Một sự khát mong đầy yêu thương từ một miền sâu thẳm tràn qua đôi mắt hoang lạnh. Tôi vừa rờn rợn khi nhìn khuôn mặt râu ria xôm xoàm lại vừa có cảm giác gần gũi, thân quen, ấm áp khi bắt gặp cái nhìn thẳng thốt từ đôi mắt ấy những lần sau.

Một lần tan học xe tôi bị hỏng, ông đã đưa xe của mình cho tôi về. Còn xe của tôi ông sửa cẩn thận rồi gửi trả ở quán nước gần đó. Mấy hôm sau không thấy ông đâu. Có lẽ vì tôi mà ông không có phương tiện để đi làm. Cuối buổi học, tôi rủ nhỏ bạn hỏi địa chỉ tìm xuống tận nhà trả xe...

Tôi lặng người trước vẻ đẹp của vườn xoan đang mùa trở hoa. Hoa xoan thơm nồng nàn. Những nụ hoa bé xinh như muôn ngàn chiếc chuông gió tí hon. Từng chùm lớn nhỏ buông tỏa những cánh hoa tím, e ấp, mỏng manh. Mẹ tôi rất yêu hoa xoan. Theo mẹ, nó mộc mạc, giản dị như người thôn quê. Còn màu tím thì son sắt như sự thủy chung.

- Bây giờ đa số họ trồng hòe vì nụ hòe rất kinh tế sao bác lại trồng toàn xoan thế - nhỏ bạn tò mò hỏi.

Bác sửa xe trả lời bằng giọng khàn đục. Tôi rùng mình vì hơi rượu thảng trong gió:

- Bác trồng vì luôn nhớ tới một người rất thích loài hoa này...

Tôi quan sát nổi rượu đang sôi trên bếp. Chợt lo sợ vì khi này hỏi thăm đường vào nhà ở trên bờ đê, một bà lão chép miệng:

- Khổ thân lão. Chả biết người từ đâu tới, tên họ là gì. Chẳng thấy vợ con đâu cả, chỉ làm bạn với rượu. Được cái không làm hại ai...

Tôi chào rồi vội vã ra về.

Người đàn ông buồng tay làm vỡ chai rượu khi chị em tôi xuất hiện đột ngột ở cửa. Gân chực năm qua đi, ông già và tiêu tụy đi nhiều. Tôi không biết mở lời ra sao. Gọi một tiếng "bố" sao thấy lạ lắm và xa cách đến vậy?

Người bố mà mẹ vẫn thường hay kể suốt quãng tuổi thơ của chị em tôi là đây ư? Mẹ đã đối lòng mình, dối chúng tôi vì điều gì khác nữa? Người bố năm nào bội bạc qua lời kể của dì làm tôi cảm giận lại là người thỉnh thoảng ngủ mơ tôi vẫn thấy cái nhìn da diết từ đôi mắt ấy là đây ư?

Đột nhiên, ông quỳ xuống xin chị em tôi tha thứ. Tôi chẳng biết phải làm thế nào, đứng như trời trồng. Còn Tùng nhanh tay đỡ ông dậy. Thì ra có một lá thư mẹ viết khuyên bố trở về đoàn viên vì chúng tôi. Nếu không sẽ có ngày ông phải quỳ trước chúng tôi mới được nhận con...

Ông nghẹn ngào qua những lời hối lỗi. Thứ âm thanh đứt quãng. Ông chịu cảnh này như

Khói bếp của mẹ

■ ĐÀO MẠNH LONG
Vinh Bảo, Hải Phòng

Cái mùi ngà ngà trong chái bếp của bà, của mẹ đã ấp ủ tôi suốt những tháng năm tuổi thơ. Khói có đủ sắc thái: khói rom nếp thơm nồng nồng, khói củi ướt hăng hăng cay xè sống mũi, khói lá chuối khô mượt mà như lụa, khói trấu giòn tan, gãy vụn, mảnh mai... Khói cũng có vũ điệu riêng: khi thì dập dìu như nam thanh nữ tú trẩy hội tháng Giêng, khi lại bông bông, phiêu lãng nhảy điệu valse chậm nhịp, có lúc nó kể những đường cong gợi cảm trên mái ngói nâu...

Khói có gì mà nặng lòng đến thế? Có lẽ vì khói từ lửa rom bao giờ cũng có mùi thơm đặc biệt, mùi thơm của nắng vàng, của mùa màng, của sự ấm no. Mỗi khi nghe thấy tiếng mẹ lục cục dưới bếp, ngửi thấy mùi khói là bụng sôi òng ọc. Tôi chạy xuống bếp, bắc ghế ngồi sát bên mẹ để thỉnh thoảng được cho nếm thử thức ăn hay húp bát nước cơm lút dạ đợi bố đi làm về. Mẹ kể cho tôi câu chuyện của những thanh củi khô. Nếu chúng tách nhau ra sẽ tắt ngấm, chỉ khi chụm đầu lại mới bùng lên ngọn lửa. Bài học ngày ấy con còn nhớ hay đã quên?

Khói bao giờ cũng vẽ bóng hình mẹ tảo tần, vẽ lên lo toan trong mắt và cả dấu chân năm tháng trên mái tóc lấm tấm bạc lúc nào cũng búi cao sau đầu. Mẹ hết lo vết thương trên vai bố từ thời chiến tranh cứ trái gió trở trời là đau nhức lại canh cánh chuyện miếng ăn giấc ngủ của các con... Khói gói tròn những giọt nước mắt mẹ giấu đi ngày con gái đi lấy chồng xa hàng nghìn cây số. "Một thân một mình nơi đất khách quê người. Com lạnh canh ngọt thì chẳng sao, lỡ vợ chồng xích mích chắc nó chỉ còn biết chạy ra ôm gốc cây cao su mà khóc" - mẹ bâng quơ rồi châm thêm một thanh củi vào bếp lửa bập bùng.

Khói băng băng chạy dọc cả tuổi thơ tôi. Khói vo tròn củ khoai lang nướng trên tay thàng bé lên năm lên sáu. Đi học về mắt sáng rõ khi

mẹ bới trong bếp củ khoai nướng. Hương thơm ngọt nung núc của khoai nướng quện vào mùi khen khét của khói dầu đi hết cả cuộc đời cũng chẳng thể nào phai. Ăn ngấu nghiến, muối than lem nhem quanh miệng.

Khói ướt vào lời ru của bố. Bố làm ca đêm để ban ngày ở nhà bế con cho mẹ chạy chợ buôn hoa quả. Con đèo đọt, ba hôm lại một trận ốm, khóc ngằn ngặt suốt ngày lẫn đêm. Bố ru câu được câu mất, chấp đuôi bài này vào đầu bài kia, giọng rề rề lạc cả giai điệu. Khói quện giấc mơ làm người mẫu của chị gái. "Người thì đen nhẻm mà đòi làm người mẫu" - tôi vẫn hay bĩu môi bảo thế. Hết lớp 9 chị phải nghỉ học giữa chừng. Tôi vẫn ngây thơ nghĩ chị thi trượt cấp 3 nhưng đâu biết rằng chị nghỉ vì bố mẹ không còn đủ sức nuôi cả hai chị em ăn học.

Bây giờ nhà nhà dùng bếp gas, bếp điện. Khói bếp trở nên xa lạ với nhiều người, nó như một câu chuyện chỉ dành cho những người có tuổi hay hoài cổ. Bao năm nhũn nhặn, bộn bề sống với phố, khói vẫn lặng lẽ hát trong ký ức của tôi. Dầu có xoa lên mắt cay xè nhưng tôi vẫn thèm được ngửi lại khói bếp của mẹ, nhớ day dứt một vạt khói trắng bay lên ấm áp trong căn bếp nhỏ năm xưa... Phải chăng đó là thèm được quây quần bên mâm cơm mẹ nấu, thèm được nhem nhuốc như một đứa trẻ mà một củ khoai lang nướng cũng làm nó vui cả ngày dài?

☛ một sự quả báo. Người vợ bé đã phản bội ông và cướp hết tài sản. Những năm tháng còn lại của cuộc đời, ông sống bởi sự trừng phạt của nghèo túng, cô đơn và ân hận. Nhiều lần ông đã tìm đến nhà tôi nhưng xấu hổ và mặc cảm nên không đủ can đảm để nhấn chuông. Ông chỉ dám đứng nhìn mẹ con tôi từ xa. Ông muốn có một cơ hội để xin lỗi mẹ con tôi mà không thể. Thời trẻ, ông đã để những sai phạm, nông nổi của mình làm mẹ con tôi tổn thương, sống một cuộc sống cơ cực. Khi hiểu ra vì lòng tham lam và đố kỵ của nội khiến mẹ oan ức thì chuyện đã rồi. Mẹ là người giàu lòng tự trọng. Hơn nữa, chính ông có lỗi với mẹ nơi đất khách nên không dám đối diện với mẹ. Ông sống ẩn dật và chạy trốn.

Đọc những dòng nhật ký của mẹ, cả ba đều khóc. Những dòng chữ nhòa lệ của mẹ bao năm qua làm tôi chìm vào xúc động và xót thương. Không gian như chùng xuống, lặng yên...

Mọi thứ trong tôi rối bời rối tủa ra. Sự phản nộ tột cùng khi tưởng tượng ra cảnh ở tòa, nội và bố hết lời lăng mạ, tranh chấp với mẹ để chiếm đoạt ngôi nhà. Cả hai người lúc đó đầu nghĩ đến chúng tôi mang dòng máu của họ trong người khi còn trứng nước. Chúng tôi cần một gia đình có đầy đủ bố mẹ để yêu thương

và nuôi dạy chúng tôi nên người. Đâu cứ phải ra tòa là hết tất cả. Tinh thần máu mủ sao lại dễ dàng vứt bỏ thế? Có tòa án lương tâm nào phân xử cho nội và bố không?

Đêm đông lạnh giá đó, cực chẳng đã, mẹ nghĩ quẩn. Mẹ buộc chặt hai chị em tôi vào người rồi đứng trên thành cầu. Chính tiếng nói non nớt của tôi lúc đó "Mẹ ơi, đừng khóc nữa..." làm mẹ bừng tỉnh. Vượt qua giây phút tiêu cực, vượt qua nỗi đau, mẹ gạt nước mắt quay về và thế sẽ sống hết mình vì chúng tôi.

Tôi quay sang ông ném cái nhìn nảy lửa. Hẳn rằng lúc bấy giờ ông đâu ngờ rằng ông đã đẩy vợ con vào cảnh ấy. Ông còn đang vui mừng... Dầu sao mẹ tôi cũng chỉ là một người đàn bà hết lòng vì chồng con, bị bố tôi phụ bạc, ruồng rẫy. Mẹ đột nhiên mất hết tất cả. Mất chồng, mất một gia đình cho các con. Bao công sức của mẹ bị cướp hết nên mẹ đã có phút giây nông nổi đó. Tôi muốn hét lên thật to một lời cảm hận chất chứa bao lâu nay cho hả hê. Nhưng nhìn bộ dạng của ông, tôi không nỡ. Lòng trắc ẩn hay tình phụ tử khiến lòng tôi mềm ấm lại? Chắc ông phải sống những ngày tháng day dứt, ân hận dày vò lắm nên đáng ông

mới khắc khổ thế kia. Cái dáng cứ như oằn mình xuống bởi những nỗi lòng đè nặng. Ánh mắt luôn nhìn xuống...

Cuộc hạnh ngộ đây mâu thuẫn và nước mắt khiến tôi thấy nặng nề. Tôi chấp nhận ông một cách khiên cưỡng. Có lẽ mẹ đã đúng khi nói rằng chị em tôi cần phải có thời gian để quen với điều này. Tôi không muốn nhận ông nhưng mẹ cho rằng em Tùng là con trai cần bố hơn. Ở đời, bất hạnh nhất là phải sống trong cảnh sinh li, tử biệt. Cuộc sống cần phải biết lãng quên và tha thứ để tận hưởng những gì tốt đẹp. Đó cũng cần một nghệ thuật...

Lần đầu tiên trong bàn ăn có bốn người, mẹ khóc. Nhìn Tùng và bố chơi bóng ngoài sân, mẹ cũng khóc. Hình ảnh rất đời bình thường đó là hạnh phúc mà mẹ mãi cuối đời mới được cảm nhận. Suốt cuộc đời, mẹ sống vì người khác chứ đâu có nghĩ cho riêng mình.

Ba bố con quyết định đến ngôi nhà ở ngoại ô để mang về tặng mẹ một bất ngờ. Nhìn bố cầm tay mẹ lặng yên trong căn phòng tràn ngập xoan tím, tôi thấy vui và xúc động quá.

Mẹ đã chuẩn bị cho chị em tôi tất cả trước một chuyến đi xa... Tôi sẽ mang theo mình những lời mẹ dạy suốt cả cuộc đời!

Con về Quốc tổ Hùng Vương

■ LẠI TÂY DƯƠNG
Thành phố Thái Bình

Quần chi cách trở nghìn trùng
Con về Quốc tổ Vua Hùng linh thiêng
Ngược nhìn Nghĩa Lĩnh uy nghiêm
Hào quang chiếu rọi khắp miền gần xa
Đường xuân nhuộm nắng tháng ba
Sắc màu cổ tích giao thoa đất trời
Từ trong sâu lắng bồi hồi
Còn nghe non nước vọng lời nghìn xưa
Trăm con cùng mẹ Âu Cơ
Nhọc nhằn khởi dựng cõi bờ giang sơn
Bánh chưng vuông - bánh giầy tròn
Tạc vào tâm thức cội nguồn đỉnh ninh
Giếng cay muối mặn nhục vinh
Tùng cây cỏ cũng nặng tình ông cha
Vua Hùng nhân nghĩa bao la
Hồng ân lan tỏa chan hòa núi sông
Niềm vui con cháu Lạc Hồng
Cúi đầu thành kính Vua Hùng chiều nay
Trời trung du ngát hương bay
Càng thêm yêu nước non này nghìn năm.

Chiều Đền Hùng

■ NGUYỄN TƯỜNG THUẬT
Thụy Văn - Thái Thụy

Anh cùng em về Đền Hùng Giỗ Tổ
Chiều nay Hy Cương sương giăng
Tiếng gà gao từ Thập Thành vang núi
Văng vẳng không gian âm vọng tiếng trống đồng.

Cả nước hành hương về với các Vua Hùng
Kính dân tổ tiên lễ vật nghìn năm trước
Mùi bánh chưng xanh quện bánh giầy thơm phức
Thấp thoáng sân đền bóng hoàng tử Lang Liêu

Tua còn đỏ xanh bay phấp phới trong chiều
Dù dặt tiếng "xoan" xen tiếng cười riu rít
Thuyền rồng lướt êm như từ miền cổ tích
In bóng trên hồ mon man sóng Đa Vao (*)

Nghe thoảng tiếng chim vọng tự thuở nào
Hay chim lạc hót từ nghìn năm trước?
Anh nắm tay em cùng dòng người sánh bước
Đền Thượng cùng vào kính cần dâng hương
Về Hy Cương chiều nay ta gặp các Vua Hùng...

(*) Đa Vao: Là hồ chuyên bơi thuyền rồng trong ngày Giỗ Tổ Hùng Vương.

Hành hương về với cội nguồn

■ NGỌC TUYẾN
Thanh Nê - Kiến Xương

Phong Châu, Phú Thọ là đây
Một vùng đồi núi ngát đầy mùi hương
Tìm về thăm lại cố hương
Vua Hùng dựng nước mở chương sử vàng
Đặt tên nhà nước Văn Lang
Khai thiên lập địa mở mang cõi bờ
Đến đây như thực như mơ
Rừng cây hoa lá bóng mờ trong sương
Dòng người nối tiếp hành hương
Chờ mong thấp nển tâm hương giải bày
Đền Trung, đền Hạ đẹp thay
Trên cao đền Thượng đắm say lòng người
Khách về dự lễ muốn noi
Cùng chung một cội đất trời nghìn năm
Hỡi người từ thuở xa xăm
Mẹ Âu Cơ ấm con nằm trong nôi
Biết bao cảm xúc bồi hồi
Lăng Vua Hùng đó rạng ngời lung linh
Đền Giếng soi cả bóng hình
Khu di tích thật đậm tình nước non
Hành hương về với dấu son
Công cha nghĩa mẹ mãi còn trong ta
Ai về nhắn gửi câu ca
... "Nhớ ngày Giỗ Tổ tháng Ba mừng Mười" ...

BỆNH VIỆN DA LIỄU THÁI BÌNH

Đổi mới, nâng cao chất lượng bệnh viện

■ HÀ DUNG

Ngay sau khi sáp nhập và đi vào hoạt động, Bệnh viện Da liễu Thái Bình đã khẩn trương ổn định tổ chức, đoàn kết, phát huy nội lực thực hiện tốt chức năng nhiệm vụ được giao, đồng thời tích cực đổi mới, nâng cao chất lượng, đưa Bệnh viện ngày càng phát triển.

Khám bệnh cho bệnh nhân tại cơ sở 1 Bệnh viện Da liễu Thái Bình.

Tháng 7/2018, UBND tỉnh Thái Bình ban hành quyết định sáp nhập 2 đơn vị là Bệnh viện Phong - Da liễu Văn Môn và Trung tâm Da liễu Thái Bình, đổi tên thành Bệnh viện Da liễu Thái Bình. Hiện Bệnh viện có 2 cơ sở gồm trụ sở chính số 278, đường Trần Thánh Tông, thành phố Thái Bình, cơ sở 2 ở xã Vũ Văn, huyện Vũ Thư với quy mô 120 giường bệnh. Về tổ chức, có 1 giám đốc, 4 phó giám đốc; giám 7 đầu mối hiện còn 15 khoa phòng với 175 cán bộ, viên chức, người lao động. Là bệnh viện chuyên khoa tuyến tỉnh, Bệnh viện Da liễu Thái Bình vừa thực hiện công tác chỉ đạo tuyến về chuyên môn kỹ thuật, vừa tổ chức khám, điều trị nội ngoại trú các bệnh về da, phong, các bệnh nhiễm trùng lây truyền qua đường tình dục và làm dịch vụ chăm sóc da, khám chữa bệnh đa khoa ban đầu đồng thời đảm nhiệm chức năng chăm sóc, nuôi dưỡng 135 bệnh nhân phong tàn tật. Bác sĩ CK1 Bùi Trung Dũng, Giám đốc Bệnh viện Da liễu Thái Bình cho biết: Ngay sau sáp nhập, Bệnh viện đã kiện toàn ban lãnh đạo, sắp xếp ổn định tổ chức, phân công lại nhiệm vụ phù hợp với chuyên môn và yêu cầu công việc, bảo đảm hiệu quả trong hoạt động và thuận tiện cho người bệnh. Để nâng cao chất lượng chuyên môn, phấn đấu giảm phụ thuộc vào ngân sách nhà nước, hướng tới tự chủ và tăng nguồn thu đầu tư phát triển, Bệnh viện đã triển khai đồng loạt nhiều giải pháp như: khảo sát, xây dựng kế hoạch phát triển bệnh viện; tăng cường luân chuyển bổ sung cán bộ

giữa 2 cơ sở nhằm nâng cao chất lượng chuyên môn; hoàn thiện và triển khai thực hiện quy chế, quy tắc ứng xử. Với mục tiêu lấy người bệnh, khách hàng làm trung tâm phục vụ, Bệnh viện đã sửa chữa nâng cấp cơ sở vật chất, bố trí biển chỉ dẫn bảo đảm khoa học ở khu vực phòng khám, dịch vụ, nơi đón tiếp người bệnh; bố trí sắp xếp nhân lực tiếp đón, hỗ trợ

người bệnh. Bệnh viện cũng đồng thời triển khai đề án liên doanh liên kết, đầu tư mua sắm trang thiết bị hiện đại phục vụ người bệnh bằng nhiều hình thức; cử cán bộ đi học nâng cao trình độ chuyên môn và triển khai thực hiện một số dịch vụ, kỹ thuật mới trong điều trị và chăm sóc như nâng cơ trẻ hóa da, xóa nếp nhăn; kỹ thuật đắp thuốc, chiếu tia UVB dải hẹp

Khám bệnh cho bệnh nhân phong tàn tật.

tại chỗ; tắm thuốc hỗ trợ điều trị các bệnh lý về da nhằm nâng cao chất lượng, giảm thời gian điều trị...

Mặc dù là đơn vị mới sáp nhập, bước đầu còn nhiều khó khăn song Bệnh viện Da liễu Thái Bình đã sớm duy trì hoạt động ổn định, hiệu quả. Số lượng bệnh nhân và khách hàng đến với Bệnh viện ngày càng đông. Năm 2018, Bệnh viện khám và điều trị các bệnh da liễu, đa khoa với 37.791 lượt. Khám bệnh chuyên khoa da liễu, bệnh lây truyền qua đường tình dục cho 524 lượt người, điều trị cho 449 lượt người. Xét nghiệm phát hiện HIV 1.118 mẫu; xét nghiệm giang mai và bệnh lây qua đường tình dục khác là 2.209 mẫu. Trong quý I/2019, Bệnh viện đã chỉ đạo phối hợp tuyên truyền về bệnh phong trên đài truyền thanh xã, phường 520 lần. Khám lồng ghép phát hiện bệnh nhân phong mới tổng số 366.923 lượt người tại 100% xã, phường, thị trấn trong tỉnh. Khám các bệnh lây truyền qua đường tình dục cho 2.035 người, xét nghiệm HIV 209 mẫu, xét nghiệm giang mai 230 mẫu, xét nghiệm dịch 311 mẫu. Toàn tỉnh đã khám và điều trị bệnh da cho 350.034 lượt người, trong đó khám và điều trị tại Bệnh viện Da liễu cho 7.821 lượt bệnh nhân. Bệnh viện đã triển khai nhiều kỹ thuật mới chăm sóc trẻ hóa da cao cấp cho khách hàng, điều trị Laser - phẫu thuật thẩm mỹ cho 798 lượt bệnh nhân, chăm sóc thẩm mỹ da cho 1.587 lượt người. Đặc biệt, tại cơ sở 2, Bệnh viện duy trì nuôi dưỡng, chăm sóc 135 bệnh nhân phong tàn tật, trong đó nuôi dưỡng chăm sóc toàn diện 24/24 giờ cho 45 bệnh nhân cao tuổi tàn tật nặng. Bên cạnh trích kinh phí hỗ trợ bữa ăn sáng để bảo đảm cho các cụ có đủ 3 bữa ăn đầy đủ dinh dưỡng trong ngày, Bệnh viện cũng tăng cường công tác chăm sóc, phục vụ nâng cao cả về vật chất và tinh thần, đem lại niềm vui, niềm tin cho người bệnh phong nói riêng, bệnh nhân nói chung yên tâm điều trị bệnh.

Theo bác sĩ CK1 Bùi Trung Dũng, Giám đốc Bệnh viện Da liễu Thái Bình: Thời gian tới, để thực hiện tốt các mục tiêu nâng cao chất lượng, hướng tới tự chủ và đầu tư phát triển, đặc biệt phấn đấu đạt mục tiêu đối tượng đến với Bệnh viện có 50% là khách hàng, 50% là bệnh nhân, Bệnh viện sẽ tiếp tục hợp tác đầu tư mua sắm trang thiết bị hiện đại; cử cán bộ đi đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ; khuyến khích nghiên cứu khoa học, ứng dụng kỹ thuật mới và công nghệ thông tin trong quy trình tiếp nhận, quản lý người bệnh, quản lý hồ sơ bệnh án; cắt giảm các thủ tục hành chính rườm rà nhằm giảm thời gian chờ đợi và giảm phiền hà cho người bệnh.

Đánh giá về sự phát triển của Bệnh viện Da liễu Thái Bình, bác sĩ Tô Hồng Quang, Phó Giám đốc Sở Y tế cho rằng, Bệnh viện Da liễu Thái Bình đã có nhiều nỗ lực và định hướng phát triển đúng quy hoạch phát triển của ngành. Để thực hiện tốt nhiệm vụ và nâng tầm bệnh viện trong thời gian tới, Bệnh viện Da liễu Thái Bình cần tranh thủ sự lãnh đạo, giúp đỡ, ủng hộ của các cấp, các ngành. Đặc biệt là sự giúp đỡ về chuyên môn nghiệp vụ của Bệnh viện Da liễu Trung ương để triển khai thêm nhiều kỹ thuật mới chuyên sâu. Giúp tạo thuận lợi cho người bệnh trong khám và điều trị bệnh da liễu, chăm sóc da thẩm mỹ ngay tại Thái Bình mà không phải chuyển tuyến trung ương, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của nhân dân, giúp người dân tiết kiệm chi phí và giảm tải cho các bệnh viện tuyến trên. Tin rằng với sự đoàn kết, nỗ lực của tập thể cán bộ y bác sĩ, Bệnh viện Da liễu Thái Bình sẽ có bước tiến mới, góp phần cùng ngành Y tế Thái Bình thực hiện tốt công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

PGS, TS Nguyễn Văn Thường, Giám đốc Bệnh viện Da liễu Trung ương

Thái Bình là địa phương có nhiều cái nhất, trong đó Bệnh viện Da liễu Thái Bình cũng là đơn vị tiêu biểu trong hoạt động chuyên ngành da liễu như: là đơn vị có truyền thống lâu năm hình thành, phát triển; là lá cờ đầu toàn quốc về thanh toán, loại trừ bệnh phong; là đơn vị mạnh về chuyên môn, đội ngũ lãnh đạo có kinh nghiệm quản lý điều hành hiệu quả... Đó chính là lý do chúng tôi chọn Sở Y tế, Bệnh viện Da liễu Thái Bình là đơn vị phối hợp tổ chức hội nghị da liễu năm 2019. Với hơn 500 chuyên gia, đại biểu đầu ngành về lĩnh vực da liễu, da liễu thẩm mỹ trong và ngoài nước tham dự, 22 báo cáo khoa học về bệnh lý da, thẩm mỹ da sẽ được trình

bày tại hội nghị, đây là hội nghị lớn và đặc biệt quan trọng, ý nghĩa đối với những người làm công tác nghiên cứu, đào tạo và đội ngũ bác sĩ, điều dưỡng chuyên ngành da liễu của cả nước. Đội ngũ cán bộ chuyên ngành da liễu nói chung, Thái Bình nói riêng tranh thủ tiếp thu, học hỏi kinh nghiệm và nắm bắt kỹ thuật tiên tiến phổ biến tại hội nghị. Từ khảo sát thực tế, Bệnh viện Da liễu Trung ương sẽ giúp Bệnh viện Da liễu Thái Bình đào tạo nhân lực và kỹ thuật, mở các phòng chăm sóc da, phẫu thuật thẩm mỹ da không cần can thiệp ngoại khoa..., giúp Bệnh viện có bước phát triển tốt hơn trong thời gian tới.

Thầy thuốc nhân dân Phạm Văn Dịu, Giám đốc Sở Y tế

Sự kiện hội nghị da liễu lớn nhất miền Bắc lần đầu tiên tổ chức tại tuyến tỉnh và Thái Bình được chọn là đơn vị phối hợp tổ chức là niềm vinh dự cho ngành Y tế Thái Bình. Coi đây là một trong những nhiệm vụ chính trị quan trọng của ngành trong năm 2019, Sở Y tế, Bệnh viện Da liễu Thái Bình đã tích cực phối hợp với Bệnh viện Da liễu Trung ương làm tốt công tác chuẩn bị. Đồng thời nồng nhiệt đón chào các vị đại biểu trong nước, quốc tế đến với quê hương Thái Bình, với ngành Y tế Thái Bình. Sở Y tế cũng kỳ vọng hội nghị đạt nhiều kết quả, để lại ấn tượng tốt đẹp trong lòng các vị đại biểu, khách quý.

Tôi tin là sau sự kiện này, ngành da liễu nói chung và y tế Thái Bình nói riêng sẽ có bước phát triển mới khi học hỏi, ứng dụng các kiến thức mới từ hội nghị vào thực tiễn công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

Bác sĩ CKI Bùi Trung Dũng, Giám đốc Bệnh viện Da liễu Thái Bình

Bệnh viện Da liễu Thái Bình luôn chú trọng nắm bắt xu thế phát triển và các kỹ thuật tiên tiến của ngành da liễu trên thế giới, từ đó xây dựng kế hoạch phát triển Bệnh viện. Để thực hiện tự chủ hoàn toàn, giảm phụ thuộc tối đa vào ngân sách nhà nước, đồng thời tạo nguồn thu hợp pháp cho bệnh viện, thu hút, tạo thuận lợi cho bệnh nhân và người dân, Bệnh viện phấn đấu bên cạnh khám điều trị tốt các bệnh lý về da liễu, chăm sóc bệnh nhân phong tàn tật còn mở rộng đối tượng phục vụ là khách hàng chăm sóc da thẩm mỹ. Vì vậy, việc phối hợp tổ chức hội nghị da liễu toàn miền Bắc với sự tham gia của

lãnh đạo Bộ Y tế; các chuyên gia da liễu và thẩm mỹ quốc tế; các chuyên gia trong nước đến từ các trường đại học khối y dược, các bệnh viện lớn tuyến trung ương, các bệnh viện đa khoa... là cơ hội tốt để Bệnh viện cập nhật thông tin, kiến thức mới trong điều trị, chăm sóc bệnh da, đặc biệt là chăm sóc da thẩm mỹ, đáp ứng tốt nhu cầu ngày càng cao của đông đảo nhân dân.

Thạc sĩ, bác sĩ Nguyễn Thành Tân, Trưởng khoa Điều trị các bệnh da liễu, Bệnh viện Da liễu Thái Bình

Là bác sĩ chuyên ngành da liễu, tôi và đồng nghiệp rất phấn khởi đón chào sự kiện hội nghị da liễu toàn miền Bắc tổ chức tại Thái Bình. Đặc biệt, không chỉ được tham gia hội nghị, tôi còn có báo cáo khoa học được chọn trình bày tại hội nghị. Đây là vinh dự lớn đối với bản thân, là cơ hội tốt để tôi và đồng nghiệp tranh thủ học hỏi, tiếp thu ý kiến của các giáo sư, tiến sĩ, chuyên gia đầu ngành. Từ đó tiếp tục phát triển các công trình nghiên cứu khoa học và triển khai ứng dụng trong khám và điều trị. Với sự tạo điều kiện của bệnh viện, của ngành, chúng tôi luôn vững tin vào sự phát triển, luôn nỗ lực trau dồi

chuyên môn nghiệp vụ, góp sức xây dựng Bệnh viện cũng như ngành da liễu Thái Bình ngày càng phát triển vững mạnh.

Bệnh viện Da liễu Thái Bình đầu tư máy siêu âm hiện đại phục vụ bệnh nhân.

Bệnh viện bố trí cán bộ đón tiếp, hỗ trợ hướng dẫn người dân đến khám bệnh.

Sử dụng máy Laser Fractionall Co2 Coscan trong điều trị bớt sắc tố da.

“Trái tim nhân ái” Nối dài hành trình thiện nguyện

■ THU TRANG

Tiếp nối các hoạt động sau chương trình “Trái tim nhân ái” lần thứ hai do Báo Thái Bình, Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi tỉnh, Hội Doanh nhân nữ tỉnh tổ chức cuối năm 2018, các hoạt động hỗ trợ người khuyết tật (NKT), trẻ mồ côi (TMC) vẫn tiếp tục được 3 đơn vị phối hợp với các nhà tài trợ thực hiện để nối dài hành trình thiện nguyện.

Sáng ngày 11/4, tại Báo Thái Bình, ba cơ quan đồng tổ chức chương trình “Trái tim nhân ái” lần thứ hai đã phối hợp với Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành tổ chức trao tượng trưng kinh phí sửa chữa nhà ở cho 7 gia đình có NKT, TMC đặc biệt khó khăn trên địa bàn tỉnh, mỗi hộ 30 triệu đồng. Số tiền này do Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành tài trợ nhằm giúp các gia đình có NKT, TMC có được chỗ ở chắc chắn, Khang trang hơn khi mùa mưa bão sắp về.

Ngay từ sáng sớm, đại diện 7 gia đình được trao kinh phí hỗ trợ sửa chữa nhà ở đã có mặt tại Báo Thái Bình. Niềm vui mừng, mong mỏi hiện trên mỗi gương mặt. Trong số những người đến nhận, có người vừa vợ và trở về từ tỉnh ngoài để đến nhận hộ cho 1 đối tượng khuyết tật không thể đi lại. Còn ông Bùi Văn Hảo ở xã An Vinh (Quỳnh Phụ), dù bị khuyết tật vận động nặng song vẫn một mình lên nhận hỗ trợ. Ông Hảo cho biết, với nhiều gia đình khác 30 triệu đồng có thể không phải là số tiền lớn song với gia đình ông thì đó là cả niềm mơ ước. Được hỗ trợ 30

Đại diện Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành trao kinh phí sửa chữa nhà ở cho gia đình có người khuyết tật, trẻ mồ côi đặc biệt khó khăn. Ảnh: TRỊNH CUÔNG

triệu đồng sẽ giúp sức cho gia đình ông rất nhiều trong việc sửa chữa ngôi nhà đã xuống cấp. Dù điều kiện sức khỏe không cho phép song ông vẫn muốn trực tiếp lên đón nhận sự hỗ trợ này. Ông rất cảm kích trước sự quan tâm, giúp đỡ của các đơn vị tổ chức chương trình “Trái tim nhân ái” và nhà tài trợ.

Tháng 11/2018, chương trình “Trái tim nhân ái” lần thứ hai được Báo Thái Bình, Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi, Hội Doanh nhân nữ tỉnh tổ chức đã thu được gần 4 tỷ đồng (bao gồm tiền và hiện vật quy ra tiền). Từ sau đêm giao lưu “Trái tim nhân ái” lần thứ hai được tổ chức, quỹ “Trái tim nhân ái” tiếp tục nhận được sự quan tâm, ủng hộ tích cực của nhiều tổ chức, cá nhân khác. Đến nay, tổng số tiền ủng hộ NKT, TMC đã tăng lên hơn 500 triệu đồng. Điều đặc biệt và ý nghĩa hơn cả đó là từ sau khi chương trình “Trái tim nhân ái”, rất nhiều các tổ chức, cá nhân vẫn tiếp tục đồng hành cùng những mảnh đời bất hạnh như: Công ty Cổ phần Du lịch và Thương mại Hải Bình, Công ty Sản xuất kinh doanh, xuất nhập khẩu Bánh kẹo Bảo Hưng, Công ty TNHH Hoa Việt, Công ty TNHH Vĩnh Trà, Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành, Ngân hàng TMCP Đại Chúng Việt Nam - PVCombank Chi nhánh Thái Bình... Sau chương trình, ba đơn vị tiếp tục phối hợp với các nhà tài trợ thực hiện các hoạt động thăm định, hỗ trợ, tặng quà, trao sổ tiết kiệm... Niềm vui, sự đổi thay trong cuộc sống của những NKT, TMC khó khăn luôn là động lực to lớn để ba đơn vị tổ chức chương trình cùng các nhà hảo tâm tiếp tục các hoạt động thiện nguyện hướng về NKT, TMC, đưa chương trình “Trái tim nhân ái” thực sự trở thành cầu nối yêu thương giữa các mảnh thường quân và những người không may mắn.

Ông Mai Xuân Trường, Chủ tịch Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi tỉnh

Với trách nhiệm và cương vị là cơ quan thường trực trong 3 đơn vị đồng tổ chức chương trình “Trái tim nhân ái” lần thứ hai, Hội Bảo trợ người khuyết tật và trẻ mồ côi tỉnh đã đến tận nhà để trao trực tiếp số tiền và những món quà của các nhà tài trợ cho các đối tượng NKT, TMC khó khăn ở các địa phương trên địa bàn tỉnh. Thời gian tới, Hội sẽ tiếp tục vận động các đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân hỗ trợ cho NKT, TMC bằng các hoạt động như tặng quà, hỗ trợ sinh kế cho các hộ gia đình và học bổng cho các cháu TMC; đặc biệt là vận động các cá nhân có điều kiện đỡ đầu cho các cháu mồ côi có hoàn cảnh khó khăn đang theo học tại các trường học trong tỉnh.

Ông Đỗ Tiến Dũng, đại diện Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành

Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành được thành lập và đi vào hoạt động từ tháng 2/2012 với chức năng kinh doanh đa ngành nghề, trong đó có lĩnh vực đầu tư và kinh doanh bất động sản, khu đô thị, khu du lịch, nghỉ dưỡng cao cấp, đầu tư và thi công các công trình giao thông... Những năm qua, Công ty chúng tôi luôn đồng hành với rất nhiều chương trình từ thiện do các hội, đoàn thể của tỉnh Thái Bình tổ chức. Đặc biệt vừa qua, tham gia chương trình “Trái tim nhân ái”, chúng tôi thấy rất xúc động. Từ đó chúng tôi đã quyết định đồng hành, ủng hộ các hộ gia đình có NKT, TMC để họ vui bớt khó khăn, vươn lên trong cuộc sống.

Ông Ngô Xuân Đăng, thôn Bái Thượng, xã Thụy Phúc (Thái Thụy)

Là một trong những hộ gia đình được Công ty Cổ phần Tập đoàn Phú Thành hỗ trợ kinh phí để sửa chữa nhà ở, bản thân tôi cảm thấy rất vui và hạnh phúc. Tôi sẽ dùng số tiền này để sửa lại phần mái nhà đã bị dột nát từ lâu để có chỗ thờ cúng tổ tiên và cho mẹ tôi yên tâm dưỡng bệnh. Tôi xin cảm ơn các nhà tài trợ đã giúp gia đình tôi phần nào vui bớt khó khăn, có thêm nghị lực và niềm tin vào cuộc sống.

Chuyện Ở TRUNG TÂM DƯỠNG SINH

■ CAO BÁ KHOÁT
Tự Tân - Vũ Thư

Tôi rất vui khi được tiếp xúc với cựu chiến binh Ngô Văn Đình, Giám đốc Trung tâm dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học và điện chẩn tỉnh Thái Bình. Tính tình cởi mở, giọng nói hồn nhiên và tấm lòng mến khách của ông tạo ra không khí vui vẻ, khiến tôi cảm thấy thoải mái. Qua tìm hiểu tôi được biết: Ông Ngô Văn Đình, sinh năm 1946, Giám đốc Trung tâm dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học và điện chẩn, thuộc Liên hiệp các hội khoa học kỹ thuật tỉnh Thái Bình đến nay đã tròn 17 năm. Năm 1965, theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, ông Đình cùng lớp lớp trai trẻ quê lúa Thái Bình lên đường “xẻ dọc Trường Sơn đi đánh Mỹ”. Người chiến sĩ trẻ ấy được biên chế vào F363, sau đó được cử đi học kỹ thuật và về bộ tham mưu làm trợ lý thông tin thuộc binh chủng phòng không không quân, đóng chốt tại Bạch Mai (Hà Nội). Là trợ lý thông tin nên thường xuyên

ông phải đi đến các mặt trận từ Quảng Trị trở ra và tham gia hàng trăm trận quần nhau với địch, đặc biệt là trận Điện Biên Phủ trên không, bảo vệ trái tim Tổ quốc. Năm 1967, sau ba lần bị thương, Ngô Văn Đình được chuyển ngành về công tác tại Sở Y tế tỉnh Thái Bình. Sở điều chuyển sang làm công tác hành chính tại Trường Cao đẳng Y tế tỉnh. Năm 1990, ông Đình được nhà nước cho nghỉ hưu theo chế độ.

Ngay sau ngày về hưu, ông Ngô Văn Đình cùng một số bạn bè thành lập Trung tâm, tiếp thu phương pháp “Dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học” do ông Bùi Quốc Châu mang từ Sài Gòn ra. Việc phát minh ra phương pháp “Dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học” rất bất ngờ. Do một lần ông Bùi Quốc Châu về Trung tâm cai nghiện Bình Triệu, bấm huyết cho một người bệnh, thấy có hiệu quả rất cao, bệnh tình khỏi rất nhanh. Đây chính là tiến bộ nổi bật của y học phương Đông. Phương

pháp “Dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học”, dưỡng sinh chữa bệnh không dùng thuốc được đưa về Thái Bình và được cấp ủy, chính quyền, cùng các đoàn thể, quần chúng nhân dân nhiệt tình đón nhận, vì đây là việc làm nhân đạo, có lợi cho sức khỏe, nhất là người cao tuổi và mang lại lợi ích thiết thực cho toàn dân. Khi Trung tâm được kiện toàn, ban giám đốc và ban chấp hành hoạt động đều tay và thu được kết quả cao, số hội viên tham gia ngày một đông. Ban giám đốc cử ông Lùng và ông Đình đi Hà Nội tìm hiểu thêm về phương pháp điện chẩn, mời các thầy giỏi về điện chẩn. Trung tâm thường xuyên mở các lớp hướng dẫn cơ bản về điện chẩn, mỗi lớp từ 30 - 35 học viên. Từ các buổi học cơ bản này, các học viên nắm được các kiến thức vững vàng, tự tìm ra gốc bệnh, phân biệt được “hư, thực, hàn, nhiệt”, từ đó để ra phác đồ trị liệu bằng điện chẩn.

Trung tâm dưỡng sinh bằng năng

lượng sinh học và điện chẩn Thái Bình thành lập 3 câu lạc bộ theo ba bộ môn: Điện chẩn, năng lượng sinh học và khí công. Riêng điện chẩn đã có 2 câu lạc bộ trực thuộc: câu lạc bộ điện chẩn huyện Hưng Hà có 100% hội viên là lương y ở các xã thuộc 4 huyện: Hưng Hà, Đông Hưng, Quỳnh Phụ, Vũ Thư; câu lạc bộ điện chẩn thành phố Thái Bình sinh hoạt chuyên sâu mỗi tháng một kỳ đều đặn. Trung tâm dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học và điện chẩn Thái Bình thường xuyên tham gia các cuộc hội thảo lớn với các tỉnh bạn: Hải Phòng, Hải Dương, Hà Nội, Bắc Ninh, Hòa Bình... Cụ Lê Trọng, 90 tuổi đời, 70 tuổi đáng cho biết: “Vợ tôi bị suy nhược thần kinh, nhức đầu, rối loạn tiền đình hàng chục năm. Đi nhiều bệnh viện đông tây y đều không khỏi bệnh. Tôi đã ứng dụng môn điện chẩn, sử dụng phác đồ suy nhược thần kinh và bộ thăng, bộ giáng, bấm các huyết bệnh tình đã được đẩy lùi.

Năm 2000, ông Ngô Văn Đình học hỏi thêm kinh nghiệm, tự nghiên cứu và đã sáng chế ra chiếc máy cứu ngải, trị được rất nhiều bệnh. Máy cứu ngải được cải tiến theo mẫu hình máy sấy tóc, được liệu sử dụng là cây rau ngải tươi, vườn nhà trồng rất nhiều. Đây là loại cây dễ trồng, có tác dụng chữa bệnh rất tốt. Cũng có thể làm hương ngải khô để sử dụng khi thiếu rau ngải tươi. Sức nóng của hơi thổi ra kết hợp với tinh dầu ngải cứu có tác dụng cải thiện tuần hoàn, gia tăng chuyển hóa tại chỗ, làm giảm viêm, giảm đau, tăng cường trao đổi chất dinh dưỡng, làm mềm và tăng sức bền của gân cơ. Các phủ tạng cũng được kích thích thông qua các kinh mạch, huyết đạo tại chỗ, các cơ quan được tăng cường khả năng tự điều chỉnh để khắc phục những rối loạn, các chứng bệnh tự tiêu đi. Giám đốc trung tâm dưỡng sinh bằng năng lượng sinh học và điện chẩn Thái Bình cho biết: Máy cứu ngải chữa được những bệnh: đau nhức xương khớp, cảm mạo, đau đầu mất ngủ, rối loạn tiêu tiện, di chứng tai biến mạch máu não, chấn thương đầu, ho, viêm họng, viêm xoang, hen suyễn, viêm mũi mãn tính, đau dạ dày, đau bụng, rối loạn tiêu hóa, đau vai gáy, đau mỏi đầu gối, thần kinh tọa, tê lạnh chân tay, chóng mặt, ù tai và một số bệnh của phụ nữ... Máy cứu ngải còn có tác dụng giảm béo, làm đẹp da, giảm nếp nhăn và bồi dưỡng cơ thể. Tùy từng bệnh mà sử dụng hơi nóng của máy di chuyển đến vùng đang bị đau. Máy cứu ngải do ông Ngô Văn Đình làm ra đã được cơ quan chức năng cấp giấy phép. Giá bán rất phù hợp với túi tiền của người tiêu dùng, sử dụng rất tiện lợi. Sản xuất ra cái máy này, ông Đình muốn mọi người (nhất là các bậc cao niên) khỏe mạnh, tự trị bệnh ngay tại nhà mình. Ông Đình đã được đồng nghiệp và nhiều người mến mộ nêu danh là người làm nên thương hiệu “bác sĩ đa khoa gia đình”.

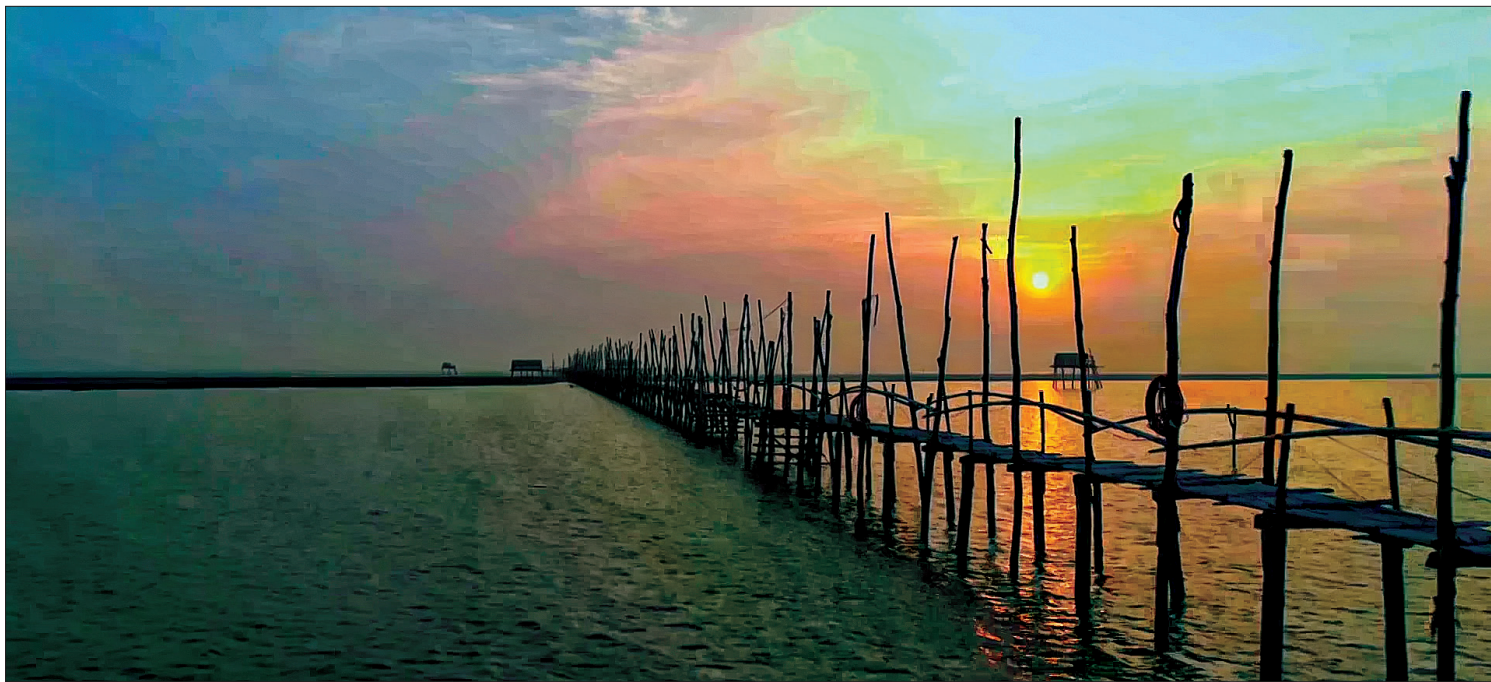
Ảnh minh họa

Cồn Đen điểm đến hấp dẫn

■ ANH TÚ

(Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình)

Là một trong những cồn biển đẹp không chỉ của Thái Bình mà trong cả nước, cồn Đen thu hút du khách ngay từ lần đầu đặt chân đến mảnh đất này bởi vẻ đẹp mộc mạc, giản dị mà nên thơ, trữ tình. Nằm cách đất liền 3km, cồn Đen như một ốc đảo thu nhỏ mà ở đó, du khách có thể thỏa sức hòa mình vào với thiên nhiên tươi xanh mà tạm quên đi bao bận bịu, lo toan của cuộc sống thường nhật.

Những cây cầu tre nối dài ước mơ vươn ra biển lớn.

Phát triển du lịch bền vững

Vượt quãng đường khoảng 40km từ thành phố Thái Bình (nếu từ Hà Nội là 150km) để đến cồn Đen (xã Thái Độ, huyện Thái Thụy), chắc hẳn bất cứ ai cũng cảm thấy mệt mỏi, sự hào hứng khám phá một khu du lịch sinh thái cũng đã giảm đi ít phần. Vậy nhưng, tâm trạng ấy sẽ tan biến ngay khi bước qua cổng, bởi du khách đã có thể đặt chân lên những chiếc xe điện và gặp gỡ những tài xế to khỏe, vạm vỡ với nước da đen giòn của vùng biển nhiều nắng gió. Họ chính là những hướng dẫn viên du lịch đầu tiên tại nơi đây mà du khách được tiếp xúc và rất ấn tượng bởi sự nhiệt tình, hăng say khi giới thiệu với du khách từng địa điểm du lịch, những điều đặc biệt mà chỉ cồn Đen mới có hay đưa ra một vài lời khuyên hữu ích cho du khách khi khám phá khu du lịch sinh thái này.

Trong chuyến nghỉ dài ngày cùng gia đình, chị Phan Thị Minh Hà ở thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng đã quyết định đến cồn Đen du lịch ngay sau khi tìm kiếm trên google nhiều thông tin thú vị về khu du lịch sinh thái còn khá mới mẻ này. Chị

Hà chia sẻ, cồn Đen thực sự tuyệt vời hơn cả mong đợi của chị và gia đình bởi vẻ đẹp hoang sơ, những món ăn tươi ngon và đặc biệt là thái độ phục vụ chuyên nghiệp của các nhân viên trong khu du lịch sinh thái, khiến cho chị cảm thấy như mình đang ở

chính quê hương Đà Lạt. Đường như tất cả họ đều là hướng dẫn viên du lịch và đó là điều mà không phải khu du lịch nào cũng có thể làm được.

Về điều này, ông Vũ Thành Trung, Giám đốc điều hành khu du lịch sinh thái

Đến cồn Đen, du khách có thể đi cầu tre xuyên rừng ngập mặn dài nhất Việt Nam để khám phá thiên nhiên kỳ thú.

cồn Đen chia sẻ: Cứ mỗi tuần hai lần, toàn bộ nhân viên khu du lịch đều được tập huấn với chuyên gia về du lịch, qua đó thậm chí từ những nhân viên bán vé, nhân viên vệ sinh môi trường hay nhân viên phục vụ trong nhà hàng... cũng đều có thể làm tốt công việc hướng dẫn viên du lịch. Năm 2018, UBND tỉnh đã có quyết định chính thức xây dựng khu du lịch sinh thái cồn Đen và đến ngày 4/4/2019 cồn Đen đã vinh dự được công nhận là khu du lịch cấp tỉnh. Vậy nên, việc đào tạo thường xuyên và bài bản về du lịch cho tất cả nhân viên trong khu du lịch sinh thái cồn Đen là điều được đặc biệt chú trọng. Mỗi mùa hè hay vào các kỳ nghỉ lễ, khu du lịch sinh thái cồn Đen đều đón tiếp hàng vạn lượt du khách, vậy nên, dù cảnh có đẹp, đồ ăn có tươi ngon mà thái độ phục vụ không chuyên nghiệp thì cũng khó lòng có thể giữ chân du khách thập phương.

Nhiều lựa chọn khi khám phá cồn Đen

Tới nghỉ dưỡng tại khu du lịch sinh thái cồn Đen, chị Nguyễn Thị Anh Thư (Thành phố Hồ Chí Minh) chia sẻ, gia đình chị có cả người cao tuổi và trẻ nhỏ nên thường gặp nhiều khó khăn khi lựa chọn các địa điểm du lịch nhưng khi tới cồn Đen thì nỗi lo lắng này không còn nữa. Ở nơi đây, du khách có rất nhiều hoạt động thú vị để có thể trải nghiệm. Bạn có thể cùng gia đình thức dậy từ sớm để đón bình minh trên biển, tham gia cào ngao cùng ngư dân hay đi cầu tre xuyên rừng ngập mặn dài nhất Việt Nam để khám phá thiên nhiên kỳ thú và lưu lại những khoảnh khắc rất ấn tượng. Vào những ngày nắng nóng, đi dọc chiều dài của cồn Đen, còn gì thư thái và dịu mát hơn khi du khách được ngắm nhìn những đợt sóng trắng xóa ào ạt xô bờ hay dải thông xanh mượt đung đưa theo làn gió biển.

Với những người đam mê chụp ảnh, lưu lại những khoảnh khắc đẹp của cuộc sống thì cồn Đen quả là một địa điểm không thể bỏ qua. Hãy bước xuống phà và bắt đầu chuyến "thám hiểm" vào sâu trong lòng khu rừng ngập mặn khổng lồ. Đó chính là nơi cư ngụ của 500 loài động vật thủy sinh, cỏ biển và hơn 200 loài chim, trong đó có nhiều loài quý hiếm được ghi trong sách đỏ. Với sự đa dạng, độc đáo của rừng ngập mặn, du khách có thể thỏa sức tìm hiểu thế giới thiên nhiên ven biển của cồn Đen.

Cồn Đen hôm nay là minh chứng cho ý chí và sức mạnh kiên cường của con người nơi đây trong chinh phục và cải tạo thiên nhiên. Như những câu thơ mà ông Vũ Trung Kiên, Giám đốc Công ty TNHH TMDV Minh Phú đã viết trong những ngày đầu hồi sinh lại cồn Đen sau quá trình mảnh đất này bị biển xâm thực, sạt lở nghiêm trọng. Chắc chắn, đó là những tháng ngày thật cô đơn với nhiều lo toan nhưng cũng lắm hoài bão và ước mơ:

Rời nhà ra chốn cồn Đen ở

Một mái nhà tranh việc bận bịu

Công việc hàng ngày là sóng gió

Nặng lòng sớm tối thủy triều lên

Ông Đỗ Văn Đạt, Trưởng văn phòng khu du lịch sinh thái cồn Đen

Từ hơn 2 tháng nay, chúng tôi đang chuẩn bị cho sự kiện "Hòa ca ánh sáng", đây là hoạt động thiết thực chào hè 2019 và ghi dấu chặng đường 12 năm hồi sinh và phát triển của cồn Đen, chỉ hy vọng rằng sẽ ngày càng có nhiều du khách biết đến cồn Đen và được

hưởng thụ một chương trình đặc biệt được thực hiện công phu, lần đầu tiên xuất hiện tại Thái Bình.

Chị Nguyễn Thị Anh Thư, Thành phố Hồ Chí Minh

Tôi từ miền Nam về nghỉ dưỡng ở cồn Đen đã được 2 hôm. Thấy khung cảnh thực sự rất đẹp, rất tuyệt vời, làm mình rất thích thú và ấn tượng. Có những cây cầu tre rất dài được làm công phu, có bãi biển rộng, khí hậu mát mẻ, nhiều hoạt động vui chơi gắn với cuộc sống miền biển..., đó là những điều rất khác với những

khu nghỉ dưỡng mà gia đình tôi đã đến trước đây nên ngay cả các con nhỏ của tôi cũng rất thích.

Chị Phan Thị Minh Hà, thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng

đây, chắc chắn chúng tôi sẽ trở lại rất nhiều dịp nữa cùng với gia đình và bạn bè.

Ở Đà Lạt chỉ có núi đồi không có biển nên chúng tôi rất thích khi đến đây vì vừa có khu vui chơi trên cạn vừa có biển rất đẹp. Gia đình tôi đã chụp được rất nhiều ảnh đẹp khi vui chơi ở biển và tham gia cào ngao và đi cầu tre. Thực sự rất yêu thích con người và khung cảnh ở

Kiến tướng bóng bàn

■ THU HIỀN

(Tác phẩm dự thi viết về đề tài người Thái Bình - đất Thái Bình)

13 tuổi giành huy chương vàng đơn nam giải bóng bàn trẻ toàn quốc, 21 tuổi giành hạng ba giải các đội mạnh toàn quốc, chàng trai Tô Đức Hoàng trở thành một trong những kiện tướng bóng bàn quốc gia, niềm tự hào của quê hương Thái Bình.

Quê Hoàng ở thị trấn Vũ Thư (Vũ Thư) nhưng từ nhỏ em đã phải sống xa gia đình để theo đuổi sở thích đánh bóng bàn được bố và chị gái truyền cho từ lúc lên 10 tuổi. Mỗi chiều đi học về, cậu bé Hoàng lại cầm vợt theo bố và chị đi tập bóng bàn. Quả bóng bàn nhỏ nhưng có sức hút kỳ lạ khiến Hoàng say mê và chỉ sau một năm miệt mài tập luyện em đã thành thạo kỹ thuật giật bóng, cúp bóng, giao bóng... Kết quả, Hoàng đã đạt giải nhất tại Hội khỏe Phù Đổng toàn tỉnh môn bóng bàn. Giải thưởng này tiếp thêm động lực cho Hoàng thực hiện ước mơ trở thành vận động viên bóng bàn chuyên nghiệp. Ông Tô Hoàng Kỳ, bố Hoàng - người thầy đầu tiên dạy Hoàng làm quen với bóng bàn cho biết: Sau Hội khỏe Phù Đổng toàn tỉnh, các thầy cô khuyến khích gia đình nên đầu tư cho Hoàng học môn bóng bàn tại Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh tôi vừa mừng vừa lo. Mừng vì Hoàng chơi bóng giỏi hơn bố và chị, học bài bản là cơ hội để Hoàng có thể phát huy được sở trường của mình nhưng lại lo vì con còn quá nhỏ phải sống xa nhà và tự lập sẽ gặp nhiều khó khăn. Song với tình yêu bóng bàn cháy bỏng cùng sự quan tâm, giúp đỡ, động viên của gia đình, các thầy cô giáo, các anh chị, các bạn, Hoàng nhanh chóng vượt qua khó khăn của ngày đầu sống xa nhà, tự đúc rút, tìm ra cách đánh phù hợp với mình, rèn giữa những ngón sở trường. Chỉ sau một năm rèn luyện ở Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh, Hoàng đã được chọn đi thi đấu và đạt huy chương vàng đơn nam giải bóng bàn trẻ toàn quốc lứa tuổi 12 - 13. Nhớ về lần đầu tiên thi đấu ở một giải lớn Hoàng cho biết: Em rất lo nhưng khi vào trận thì lại rất bình tĩnh, tập trung cao độ, quan sát nhanh, dùng tất cả kỹ thuật thầy dạy và tự đúc rút được nên đã vượt qua tất cả đối thủ. Mang theo tinh thần thi đấu đó, Hoàng liên tiếp giành giải cao tại các giải trẻ toàn quốc, lần đầu vươn ra giải đấu lớn Đông Nam Á Hoàng cũng giành huy chương đồng lứa

Tô Đức Hoàng luôn thi đấu với quyết tâm cao.

tuổi 14 - 15. Có năm được chọn thi đấu 4 giải lớn, Hoàng giành 3 huy chương vàng và 1 huy chương đồng. Với bảng thành tích vượt trội này, Hoàng đã được gọi vào đội tuyển bóng bàn quốc gia. Từ đây, danh thủ trẻ quê lúa bắt đầu chuỗi ngày thi đấu đỉnh cao. "Em luôn thi đấu hết mình với tinh thần quyết chiến, quyết thắng vì màu cờ sắc áo của Tổ quốc, của các câu lạc bộ và vì muốn làm rạng danh quê hương Thái Bình. Mỗi lần được nhìn thấy Quốc kỳ Việt Nam treo cao nhất và bài Quốc ca vang lên giữa đấu trường quốc tế, em thấy vô cùng vinh dự, tự hào" - Hoàng chia sẻ.

Được đánh giá là tay vợt có tài trong làng bóng bàn chuyên nghiệp Việt Nam nên Hoàng được nhiều hãng thể thao nổi tiếng chọn là gương mặt đại diện tại Việt Nam, trong đó có hãng thể thao nổi tiếng Mizuno tài trợ dài hạn từ dụng cụ, thiết bị thi đấu đến tập huấn, thi đấu quốc tế cho Hoàng. Đây là cơ hội để em phát triển tài năng của mình lên tầm cao mới. Hiện Hoàng là vận động viên nam trẻ duy nhất, là 1 trong 2 vận động viên trẻ người Thái Bình được chọn vào đội tuyển bóng bàn quốc gia.

Dù lịch tập luyện và thi đấu dày đặc nhưng nếu thu xếp được thời gian là

THÀNH TÍCH NỔI BẬT CỦA TÔ ĐỨC HOÀNG

- 12 huy chương vàng đơn nam, đôi nam, đồng đội nam giải bóng bàn trẻ Đông Nam Á và giải trẻ toàn quốc các lứa tuổi từ 12 đến 18 (trong đó có 3 huy chương vàng giải trẻ Đông Nam Á);
- 7 huy chương bạc đơn nam, đồng đội nam, đôi nam các giải bóng bàn trẻ toàn quốc các lứa tuổi, giải trẻ Đông Nam Á và giải vô địch quốc gia;
- 15 huy chương đồng đơn nam, đồng đội nam giải trẻ bóng bàn toàn quốc các lứa tuổi, giải trẻ, giải vô địch Đông Nam Á, giải các đội mạnh toàn quốc, Đại hội thể dục thể thao toàn quốc, giải vô địch quốc gia...

Hoàng lại trở về Thái Bình tham gia thi đấu và thi đấu biểu diễn tại các giải của tỉnh với mong muốn từ kinh nghiệm có được của những năm tháng thi đấu đỉnh cao truyền đam mê môn bóng bàn đến nhiều người để mọi người hăng say luyện tập nâng cao sức khỏe, thực hiện ước mơ trở thành vận động viên bóng bàn chuyên nghiệp. Em Phạm Thanh Lâm, thành phố Thái Bình cho biết: Em nghe danh kiện tướng bóng bàn Tô Đức Hoàng từ lâu song khi anh về thi đấu biểu diễn tại tỉnh em mới được tận mắt chứng kiến những đường bóng tuyệt vời, rất kỹ thuật của anh ấy. Em sẽ cố gắng tập luyện để phấn đấu được như anh Hoàng. Còn đối với ông Nguyễn Xuân Phương, Phó Giám đốc Nhà Văn hóa thiếu nhi tỉnh và rất nhiều người thì kiện tướng Tô Đức Hoàng không chỉ là niềm vinh dự, tự hào của quê hương mà còn là động lực để phát triển mạnh mẽ phong trào bóng bàn của Thái Bình.

Đang ở đỉnh cao của sự nghiệp song Hoàng vẫn không ngừng tập luyện, thi đấu hết mình bổ sung vào bảng thành tích của mình nói riêng, của đội tuyển Việt Nam nói chung. Một niềm vui nữa với Hoàng là em vừa khai trương cửa hàng bán dụng cụ, thiết bị thi đấu bóng bàn tại Hà Nội và chuẩn bị chào đón thiên thần đầu tiên của hai vợ chồng chào đời. Chúc em sẽ gặt hái được nhiều thành công hơn nữa.

Chuẩn bị điều kiện tổ chức kỳ thi THPT quốc gia năm 2019

■ ĐẶNG ANH

Chuẩn bị cho kỳ thi THPT quốc gia năm 2019 là một trong những nhiệm vụ được ngành Giáo dục chú trọng triển khai ngay từ đầu năm học. Đến thời điểm này, các điều kiện tổ chức kỳ thi đang được toàn ngành tiếp tục thực hiện, bảo đảm một mùa thi an toàn, hiệu quả.

Giờ học của học sinh Trường THPT Tiên Hưng.

Về cơ bản, hình thức và nội dung kỳ thi THPT quốc gia năm nay vẫn giữ ổn định như năm 2018. Tuy nhiên, để bảo đảm an toàn và tính chính xác của kỳ thi, năm nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo có một số điều chỉnh về các vấn đề kỹ thuật liên quan đến chấm thi, tăng cường các khâu giám sát. Ông Phạm Anh Đức, Phó Trưởng phòng Khảo thí và Kiểm định chất lượng, Sở Giáo dục và Đào tạo cho biết: Đề thi năm nay vẫn bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng của chương trình cấp THPT, chủ yếu là chương trình lớp 12, bảo đảm ngưỡng cơ bản để xét tốt nghiệp THPT và có độ phân hóa phù hợp để các cơ sở

giáo dục đại học, giáo dục nghề nghiệp làm cơ sở tuyển sinh. Năm nay, điểm xét tốt nghiệp từ kỳ thi THPT quốc gia là 70% và điểm lấy từ quá trình tích lũy THPT là 30%, để bảo đảm đúng với tính chất của kỳ thi quốc gia. Các thí sinh tự do được xếp ngôi thi lẫn với các thí sinh đang học lớp 12. Bộ cũng giao việc chấm các bài thi trắc nghiệm do các trường đại học phụ trách.

Năm 2018, kết quả thi THPT quốc gia của Thái Bình cao hơn bình quân chung của cả nước, xếp thứ 19/63 tỉnh, thành phố, trong đó môn Hóa học xếp thứ 3, Toán học xếp thứ 7, Vật lý xếp thứ 11. Toàn tỉnh có 11 bài thi đạt điểm 10. Tuy

nhien, việc chuẩn bị cho kỳ thi còn một số hạn chế như: một số đơn vị chưa xây dựng cụ thể kế hoạch ôn tập và phân loại học sinh nên công tác ôn tập chưa thực sự hiệu quả; một số đơn vị ngoài công lập, trường nghề thiếu giáo viên ôn thi ở một số bộ môn, phương pháp ôn tập chủ yếu là truyền đạt kiến thức, chưa chú ý đến việc rèn luyện kỹ năng và phát huy khả năng sáng tạo của học sinh. Rút kinh nghiệm từ kỳ thi năm trước, ngoài việc chỉ đạo các cơ sở giáo dục tổ chức dạy học, kiểm tra, đánh giá, xếp loại học sinh theo quy chế đánh giá, xếp loại học sinh của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Sở yêu cầu các cơ sở

giáo dục rà soát lại chất lượng đội ngũ, ưu tiên giáo viên có năng lực, có kinh nghiệm dạy lớp 12, có kế hoạch điều động, tăng cường để bảo đảm đủ giáo viên cốt cán ở tất cả các môn học ở các trường. Sở cũng chỉ đạo các đơn vị tăng cường đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới kiểm tra, đánh giá thường xuyên, định kỳ theo định hướng đánh giá năng lực, bảo đảm đồng bộ và góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả tổ chức kỳ thi THPT quốc gia. Bên cạnh đó, Sở tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền những điểm mới của kỳ thi THPT quốc gia năm 2019 để toàn ngành và xã hội nhận thức đúng về kỳ thi.

Năm nay, Sở Giáo dục và Đào tạo đã thành lập 9 hội đồng bộ môn: Toán, Ngữ văn, Tiếng Anh, Vật lý, Hóa học, Sinh học, Lịch sử, Địa lý và Giáo dục công dân. Hội đồng bao gồm tối thiểu 10 thành viên được lựa chọn từ những cán bộ, giáo viên cốt cán của Sở và các trường THPT, có quy chế tổ chức và hoạt động do Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo ban hành. Thời gian vừa qua, Sở Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức tập huấn thi THPT quốc gia tại từng trường THPT. Tại những buổi tập huấn này, đại diện các hội đồng bộ môn đã tư vấn, giải đáp thắc mắc cho cán bộ, giáo viên về nội dung kỳ thi năm nay. Đồng thời, Sở cũng yêu cầu các đơn vị đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, chỉ đạo và tổ chức thi; thực hiện nghiêm túc chế độ thông tin, báo cáo để bảo đảm kết nối thông tin thông suốt, chính xác, kịp thời phục vụ công tác chỉ đạo, tổ chức thi. Bên cạnh đó, Sở cũng chủ động xây dựng kế hoạch, phương án tổ chức triển khai kỳ thi THPT quốc gia năm 2019, tham mưu UBND tỉnh bảo đảm các nguồn lực và cơ sở vật chất tốt nhất phục vụ kỳ thi.

Với sự chủ động trong công tác chuẩn bị, ngành Giáo dục Thái Bình đang hướng tới kỳ thi THPT quốc gia năm 2019 với mục tiêu tỷ lệ học sinh đỗ tốt nghiệp THPT cao, từ đó mở ra cơ hội nghề nghiệp phù hợp với nguyện vọng và năng lực của học sinh sau khi tốt nghiệp.

Ảnh minh họa

BẠO LỰC TRONG CON TRẺ

Người lớn *đừng thờ ơ!*

■ TRẦN THU HƯƠNG

Những ngày vừa qua, dư luận xã hội lại thêm một lần phẫn nộ trước vụ việc một học sinh của một trường THCS tại Hưng Yên bị 5 học sinh cùng lớp lột quần áo, bạo hành ngay tại lớp học. Dư luận không khỏi phẫn uất trước hình ảnh một cô học sinh bé nhỏ, không quần áo, chỉ biết ngồi co rúm người khóc lóc trong khi các em khác thay nhau đánh, đá vào mặt, vào người và càng bức xúc hơn trước thông tin đây không phải là lần đầu em học sinh này bị các bạn đánh mà chưa có sự ngăn cản kịp thời của nhà trường và giáo viên. Khi vụ việc của nữ sinh ở Hưng Yên chưa kịp lắng thì lại thêm một vụ bạo lực trong học sinh nữa xuất hiện. Một nữ sinh khác ở thị xã Quảng Yên (Quảng Ninh) vừa bị “đánh hội đồng” phải nhập viện vào ngày 6/4.

Phụ huynh và học sinh Trường Tiểu học thị trấn Vũ Thu tham gia giờ học trải nghiệm gói bánh chưng.

Tại sao các vụ việc bạo lực trong học sinh ngày càng gia tăng và mức độ cũng ngày càng trở nên nghiêm trọng? Tại sao những vụ việc bạo lực lại xảy ra ngày càng nhiều hơn trong nữ sinh, mà theo quan niệm truyền thống thì nữ sinh vốn là phái liễu yếu đào tơ, ngoan hiền, dễ thương? Đánh hội đồng, bắt nạt nhân phải quỳ xuống xin lỗi và đỉnh điểm là lột hết quần áo của bạn? Những vụ việc mà chỉ nghe đã cảm thấy đau xót trước lối hành xử của các em học sinh đang còn ở độ tuổi ô mai, áo trắng đến trường. Báo chí, dư luận xã hội đã phân tích, chỉ trích gay gắt về những hành động này, các cơ quan điều tra đã phải vào cuộc song vụ “đánh hội đồng” này vừa lắng thì lại có vụ việc khác xuất hiện. Nhiều câu hỏi đang đặt ra: phải chăng, bạo lực trong học sinh đã không còn là hiện tượng mà đã trở thành một vấn nạn và những vụ việc được quay clip phát tán trên mạng xã hội chỉ là tảng băng nổi của cả tảng băng chìm về nạn bạo lực trong học sinh.

Thượng tá Mai Thế Vinh, Phó Trưởng phòng An ninh chính trị nội bộ, Công an tỉnh phân tích có nhiều nguyên nhân dẫn

đến bạo lực trong học sinh. Thứ nhất, sự tác động tiêu cực của mạng xã hội internet. Trên các trang mạng internet hiện nay đăng tải quá nhiều các vụ việc tiêu cực, bạo lực, các vấn đề mặt trái của xã hội. Những thông tin, hình ảnh bạo lực tác động vào tâm lý, tình cảm chưa ổn định của các em đang ở độ tuổi vị thành niên và thanh niên trẻ. Thứ hai, sự thiếu nghiêm khắc trong kỷ luật của nhà trường dẫn đến hành vi “nhờn” kỷ luật trường học. Sự giáo dục trong gia đình hiện nay cũng đang bị buông lỏng. Các bậc phụ huynh không thường xuyên quan tâm đến con dẫn đến sự quản lý, giáo dục lỏng lẻo. Đó là các nguyên nhân cơ bản dẫn đến gia tăng các vụ việc vi phạm pháp luật trong học sinh nói chung và bạo lực trong học sinh nói riêng. Còn nhà giáo Nguyễn Thanh Cẩm, Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh, nguyên Phó Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo phân tích nguyên nhân do giáo dục trong gia đình hiện nay đang có nhiều hạn chế, sự quan tâm đến giáo dục trong gia đình ít được coi trọng. Trong gia đình, bố mẹ bận mải với công việc xã hội nhiều hơn dẫn đến xu hướng gần

gũi, dạy dỗ con cái thiếu thường xuyên, việc quan tâm hình thành nhân cách cho con qua các giai đoạn trưởng thành có mức độ. Bên cạnh đó, việc nặng về dạy kiến thức văn hóa, ít dạy về cách cư xử, giao tiếp cho học sinh trong trường học tồn tại một thời gian dài đã dẫn tới sự rèn luyện nhân cách, đạo đức, ứng xử của học sinh bị xem nhẹ. Đặc biệt, thời gian gần đây thường xảy ra các vụ bạo lực trong học sinh nữ theo phân tích của nhà giáo Nguyễn Thanh Cẩm là việc giáo dục về giới tính và bình đẳng giới đang gặp nhiều vấn đề. Bình đẳng giới là một chủ trương đúng song trong một bộ phận không nhỏ chị em phụ nữ và nữ thanh niên trẻ đang hiểu sai, hiểu lệch lạc về nội dung này. Bình đẳng giữa phụ nữ và nam giới phải hiểu là bình đẳng về vị thế chứ không phải về cơ bắp. Nếu hiểu phụ nữ hay con gái cũng phải hùng hổ, ăn to nói lớn, có thể làm những việc nam giới đang làm là hiểu biết theo nghĩa bề ngoài, thô thiển về khái niệm này. Trào lưu các nữ sinh thích mặc trang phục, đi lại, nói năng, cư xử như nam giới chính là biểu hiện của sự nhận thức sai lầm này. Chính vì vậy, ngay

từ khi trẻ em ở độ tuổi rất nhỏ, gia đình và nhà trường phải quan tâm giáo dục về giới tính, phải giáo dục cho bé gái và bé trai về những đặc trưng về giới để các bé sớm hình thành nhân cách và biết phân biệt đúng hay chưa đúng, chuẩn hay chưa chuẩn trước mỗi hành động của mình.

Trên thực tế, bạo lực trong học sinh đang xảy ra không chỉ ở độ tuổi THCS hay THPT mà thậm chí xảy ra cả ở độ tuổi mẫu giáo hay tiểu học song ít được coi là nghiêm trọng và thậm chí ít được các bậc phụ huynh hay trường học quan tâm. Một phụ huynh học sinh có con đang học tiểu học chia sẻ trong nhóm zalo của lớp vẫn thường xuất hiện các phản ánh, chia sẻ của phụ huynh với nhau về việc bạn này bị bạn kia đánh hay bắt nạt và có những cuộc hẹn giữa phụ huynh để giải quyết mâu thuẫn của trẻ con. Có những phụ huynh nhận được phản ánh con mình là đối tượng bạo hành với bạn thì rất thật lòng xin lỗi và hứa sẽ nhắc nhở, dạy bảo con song bên cạnh đó cũng có những phụ huynh tỏ thái độ không hợp tác, xem nhẹ trước các phản ánh về tính bạo lực của con. Những cái cầu, cần, giun đẩy bạn của độ tuổi mầm non nếu không được nghiêm khắc nhắc nhở sẽ rất có thể hình thành nên hành vi bạo lực khi các em đến độ tuổi trung học. Bởi vậy, sự xem nhẹ các hành vi bạo lực trong con trẻ của người lớn sẽ dẫn đến các hành vi bạo lực nghiêm trọng khi các em lớn lên như các vụ việc đã được phản ánh thời gian qua.

Bạo lực học đường, bạo lực trong học sinh có phải là vấn đề báo động? Trách nhiệm của các cơ quan như thế nào? Cần có biện pháp mạnh mẽ hơn, không để vấn đề này trở thành vấn đề xã hội lớn! Đó là chỉ đạo của Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc tại cuộc họp Chính phủ thường kỳ vừa diễn ra vào ngày 2/4. Trong hội nghị của Thường trực Tỉnh ủy làm việc với Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức vào chiều ngày 2/4, đồng chí Nguyễn Hồng Diên, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh cũng có chỉ đạo nhấn mạnh về vấn đề bạo lực trong học sinh. Đồng chí cảnh báo mặc dù trên địa bàn tỉnh chưa xảy ra các vụ bạo lực nghiêm trọng trong học sinh như ở một số tỉnh, thành phố trên cả nước song không vì thế mà các cấp ủy đảng, chính quyền, ngành Giáo dục và các ngành liên quan xem nhẹ vấn đề này, vẫn phải đặc biệt quan tâm, ngăn chặn không để bạo lực trong học sinh xảy ra. Các trường học phải hướng đến mục tiêu lớn nhất đó là không chỉ giảng dạy về kiến thức văn hóa mà còn phải quan tâm giáo dục đạo đức, rèn luyện thể chất, kỹ năng sống, văn hóa ứng xử cho học sinh.

Bạo lực học đường, bạo lực trong học sinh đã không còn là chuyện nhỏ và cần được nghiêm túc nhìn nhận, ngăn chặn. Song cùng với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các ngành, các cấp, các cơ sở giáo dục, để ngăn chặn vấn nạn này, việc giáo dục con trẻ nói không với bạo lực là điều cần được thực hiện thường xuyên, nghiêm khắc tại mỗi gia đình, trong mỗi giờ học và thực hiện ngay khi đối với trẻ ở độ tuổi mầm non.

TRẦM MẶC ĐỀN NĂM THÔN

■ QUANG VIỆN

Theo các tài liệu khảo luận vào những năm đầu Công nguyên vùng đất cổ huyện Chu Diên, quận Giao Chỉ, nước An Lạc có trang Xích Bích phì nhiêu, trù mật, dân cư đông đúc. Trang Xích Bích có đền thờ Đại tướng quân Hùng Quang Cảo và là một trong năm xã của tổng Xích Bích (nay là xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ) gồm 3 làng: làng Xích Ngọc (nay là thôn Cấn Du và Thượng Thọ), làng Xanh Bích (nay là thôn An Khoái, tên khác là An Đẽ), làng Phú Triều (nay là thôn Đại Phú và La Triều). Sau năm 1954, xã Quỳnh Sơn chính thức có năm thôn là An Khoái, Cấn Du, Thượng Thọ, Đại Phú và La Triều.

Trải ngàn năm, đền Năm Thôn vẫn trầm mặc bên dòng Bích Giang.

Theo lời kể của các bậc cao niên, đền Năm Thôn thờ danh tướng Hùng Quang Cảo thời Hai Bà Trưng có công đánh giặc, giữ nước được xây dựng trên một gò đất cao cạnh sông Bích Giang. Trải bao biến cố, thăng trầm của lịch sử, dòng Bích Giang bị bồi đắp bởi các sông lớn như sông Hồng, sông Luộc... sau đó chỉ còn một đoạn và địa thế tiếp tục thay đổi khiến đoạn sông dần trở thành một hồ nước. Đền Năm Thôn được công nhận là di tích lịch sử cấp quốc gia theo Quyết định số 1214/QĐ ngày 30/10/1990 của Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) nghìn năm qua vẫn trầm mặc soi mình in bóng nước của dòng "cổ giang" xưa...

Chuyến điền dã về vùng đất cổ Chu Diên tìm hiểu về truyền thống chống giặc ngoại xâm của nhân dân xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ thời kỳ đầu công nguyên, đặc biệt là sự hy sinh của các anh hùng, liệt nữ thời Hai Bà Trưng, tôi được ông Nguyễn Trọng Diện thủ từ đình Cấn Du nơi thờ anh linh liệt nữ Đình Thị Tố là mẫu thân của Đại tướng quân Hùng Quang Cảo cùng những người con của năm thôn thuộc trang Xích Bích xưa đã hy sinh trong lịch sử đấu tranh chống giặc Đông Hán xâm lăng bảo vệ độc lập dân tộc cho biết các thần phả,

ngọc phả và thần tích còn lưu giữ được cùng truyền ngôn về làng Xích Ngọc, trang Xích Bích, tổng Xích Bích (nay là thôn Cấn Du) thời đầu công nguyên đất nước ta (nước An Lạc) bị nhà Đông Hán xâm lược chúng chia nước ta ra thành bốn quận để dễ bề cai trị và đàn áp dân ta. Dưới sự cai trị của nhà Đông Hán nhân dân ta vô cùng khổ cực, lâm than. Không chịu làm nô lệ, nhân dân ta đã kề vai sát cánh cùng nhau đánh đuổi giặc xâm lăng, hàng loạt cuộc khởi nghĩa nhằm giải phóng dân tộc khỏi ách đô hộ của nhà Đông Hán diễn ra dưới nhiều hình thức khác nhau, trong đó cuộc dấy binh khởi nghĩa của Hai Bà Trưng ở Hát Môn (tỉnh Phú Thọ) thu hút nhiều anh hùng, liệt nữ vùng đất Chu Diên tham gia. Câu chuyện giữa chúng tôi xoay quanh cuộc tụ nghĩa của hai mẹ con bà Đình Thị Tố và con trai là Hùng Quang Cảo người làng Xích Ngọc có công lao lớn chống giặc Đông Hán hiện được nhân dân năm thôn hương khói phụng thờ. Ông Diện cho biết, thần tích còn lưu giữ tại đình Cấn Du và truyền ngôn dân gian nói rõ bà Đình Thị Tố có chồng là Hùng Thiện vốn dòng dõi con cháu vua Hùng. Hai người vốn sinh ra tại phủ Hưng Hóa (nay là tỉnh Tuyên Quang), ông Hùng Thiện vốn là người tài đức, văn võ song toàn, còn

bà Đình Thị Tố là một phụ nữ đảm đang, nhân hậu, nhưng hai người muộn đường con cái. Ông bà Thiện Tố sống tích đức, làm nhiều việc thiện nên trời đã thương cho ông bà sinh hạ được một người con trai. Ông bà Thiện Tố hết sức vui mừng đặt tên con là Quang Cảo. Nhà Đông Hán xâm lược An Lạc, chúng phái Tô Định làm Thái thú Giao Châu. Nhận thấy Hùng Thiện có chữ nghĩa lại được lòng nhân dân, Tô Định cho ông giữ chức tri huyện Thân Khê, đóng dinh sở tại trang Xích Bích. Vốn tính thương dân lại căm uất quân cướp nước gây bao đau thương khổ cực cho dân chúng, thay vì ung dung tận hưởng bổng lộc quan huyện dưới thời Thái thú Tô Định, ông Hùng Thiện đã đứng lên tập hợp dân làng, phá doanh sở thu thuế của nhà Hán, lập khu phòng thủ An Đẽ (tức An Khoái ngày nay) mưu sự đánh tan quân xâm lược Đông Hán. Được tin báo Hùng Thiện tập hợp dân chúng chống nhà Đông Hán đô hộ, Tô Định đã lập mưu hãm hại Hùng Thiện. Huyện trưởng Hùng Thiện bị truy sát khi Hùng Quang Cảo vừa tròn 9 tuổi. Tô Định chưa từ bỏ dã tâm "nhổ cỏ tận gốc", hấn sai cho lính về trang Xích Bích để truy sát vợ con Hùng Thiện, tiện tay truy sát cả dòng họ Đình của bà Đình Thị Tố. Để tránh thảm họa, người dân An

Ông Ngô Xuân Tạt, trưởng ban quản lý di tích lịch sử đền Năm Thôn, xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ

Đền Năm Thôn, đình Cấn Du là di sản văn hóa vô giá của quê tôi, là trang sử truyền thống đấu tranh chống giặc ngoại xâm bất khuất của quê hương Quỳnh Sơn nói riêng, của dân tộc Việt Nam nói chung. Ngôi đền hiện nay từng được tôn tạo với phong cách, kiến trúc thời Nguyễn. Đền vẫn còn giữ được 6 trên 7 đạo sắc phong thời Lê, Nguyễn.

Ông Nguyễn Văn Diện, thủ từ đình Cấn Du, thôn Cấn Du, xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ

Đình Cấn Du (thôn Do xưa) là nơi Đại tướng quân Hùng Quang Cảo xây cung quán (hay còn gọi là dinh thự) cho thân mẫu của mình là Trang Túc Vua bà Đình Thị Tố. Đình có ba bức đại tự từ thời tối cổ được nhân dân lưu giữ đến bây giờ. Bên trái đại bài treo bức đại tự có bốn chữ "Trang Túc Đại Vương", chính giữa đại bài ngôi đình có bức đại tự ghi bốn chữ "Vạn Cổ Anh Phong" và một bức bên phải ghi "Thiên Thu Tiết Liệt". Tất cả ba bức đại tự trên đầu do các triều đại phong kiến phong tặng.

Ông Phạm Khắc Đông, thủ từ đền Năm Thôn, thôn An Khoái, xã Quỳnh Sơn, huyện Quỳnh Phụ

Đền Năm Thôn có lễ nhận sắc, bởi vì có năm thôn chung một ngôi đền nên sắc phong lần lượt được giao cho các thôn (bây giờ chỉ mang tính tượng trưng). Lễ nhận sắc thường được tổ chức vào dịp nông nhàn khi lúa đang thì con gái, bèo hoa dâu đã kịp phủ kín cánh đồng. Lễ nhận sắc là một ngày hội lớn của người dân năm thôn chúng tôi.

Để tìm cách giúp bà Đình Thị Tố cùng con trai Hùng Quang Cảo chạy về Yên Tử (tỉnh Quảng Ninh nay) nương nhờ cửa Phật. Ở Yên Tử, bà Đình Thị Tố được sự đùm bọc, chở che của nhà chùa, bà nuôi dạy Hùng Quang Cảo sớm có ý chí "đền nợ nước, trả thù nhà", không khoanh tay đứng nhìn giang sơn chìm đắm trong ách đô hộ của nhà Đông Hán, bà cho con tâm sự học đạo, quyết nuôi chí lớn phục quốc, báo thù chống. Được thừa hưởng khí chất của người cha vốn dòng dõi vua Hùng, chảnh chọe Hùng Quang Cảo lớn khôn và trở thành chàng trai văn võ song toàn. Được mẫu thân động viên, khích lệ, năm 18 tuổi Hùng Quang Cảo nghe tin Hai Bà Trưng dấy binh, khởi nghĩa ở Hát Môn, Hùng Quang Cảo đã cùng mẫu thân tìm đến Hát Môn xin gia nhập đội quân khởi nghĩa và được yết kiến Trưng Nữ Vương, hai mẹ con bà Đình Thị Tố vui mừng quay trở lại trang Xích Bích truyền hịch, kêu gọi hiền tài dấy binh chống giặc Đông Hán. Nhân dân trang Xích Bích sẵn có mối căm thù giặc Đông Hán sâu sắc giờ lại có người dấy binh tụ nghĩa mà không ai khác là con trai huyện trưởng Thân Khê Hùng Thiện, người từng giải thoát nạn đói cho nhân dân dưới thời Thái thú Tô Định nên nhân dân quanh vùng và trang Xích Bích nhất tề đi theo. Đầu năm 40 đại quân của Hùng Quang Cảo kéo về Hát Môn hội quân với Hai Bà Trưng. Tại đây Hùng Quang Cảo cùng mẫu thân đã lãnh đạo đại

binh, xông pha trận tiền, tiến đánh Tô Định. Đại binh của tướng quân Hùng Quang Cảo khiến cho chính quyền đô hộ Đông Hán do Thái thú Tô Định cầm đầu nhanh chóng tan rã. Tô Định phải bỏ thành trì, ẩn tẩn, cắt tóc, cao râu, lẩn trốn về Nam Hải (tỉnh Quảng Đông, Trung Quốc). Trưng Trắc lên ngôi vua xưng Trưng Vương, nhân dân được miễn thuế. Trưng Vương phong Hùng Quang Cảo là Hiến Hách Đại vương. Phong cho bà Đình Thị Tố là Trang Túc Vua bà. Đất nước thanh bình, Đại tướng quân Hùng Quang Cảo dâng tấu xin Trưng Vương cho về trang Xích Bích lập cung quán ở làng Do (Cấn Du) để mẫu thân Đình Thị Tố nghỉ ngơi, tĩnh dưỡng do tuổi già sức yếu và ở làng An Khoái làm nơi du ngoạn bên dòng sông Bích.

Năm 42, nhà Hán sai Mã Viện đem hai vạn quân sang xâm lược nước ta. Đại tướng quân Hùng Quang Cảo được lệnh của Trưng Vương dẫn đại binh chặn đánh giặc tại Quỷ môn quan (tức là ải Chi Lăng, Lạng Sơn). Thế giặc quá mạnh, Đại tướng quân Hùng Quang Cảo tả xung, hữu đột rồi bị thương, ông mở đường máu rút quân về Thân Khê, cung quán thôn An Đẽ rồi hoá ở đó. Để tưởng nhớ công lao Trang Túc Vua bà Đình Thị Tố và Đại tướng quân Hùng Quang Cảo, đồng thời tưởng niệm các nghĩa sĩ là người con trang Xích Bích thuộc năm thôn đã hy sinh vì nền độc lập dân tộc, nhân dân đã xây dựng đền Năm Thôn để phụng thờ tiên liệt.

PHÁO ĐÀI ĐỒNG BẰNG

■ BÚT NGŨ
Thành phố Thái Bình

Thấy Nuôi dăm chiêu nghĩ ngợi, mụ chánh hạ giọng:

- Tôi thì không vợ đũa cả nắm. Tôi biết người biết của chứ chả như ai... Cô có cái tốt là thật thà, chăm chỉ, ăn ở trước sau như một. Tôi biết. Nên tôi vẫn thương cô, thương như ngày cô lên bầy, lên tám mô coi cả bố lẫn mẹ, cầm cái chổi quét sân còn lóng nga lóng ngóng. Tôi vẫn thương cô như cái ngày cô còn ở đây. Đấy, cô xem, bất cứ chiều hôm, ban tối, cô bế con về đây, có việc thì làm, có cơm thì ăn, tôi không so đo tính toán. Ba sào ruộng mật điền, phát canh cho vợ chồng cô là tôi nghĩ đến cô. Không thì tôi đại gì...

Nuôi thấy mắt mình cay cay. Nuôi đưa cùi tay lên giụi giụi mắt.

Mụ chánh bỏ chân xuống đất, ngừa người ra cho đỡ mỏi lưng. Mụ liếc thấy giọt nước mắt lăn trên má Nuôi. Quay lại với tay lấy hộp trầu đặt ở ô cửa sổ, mụ nhặt miếng vỏ nhấm nhấm trước cho mềm, rồi ấn miếng cau và miếng trầu vào miệng nhai phúng phịu. Thấy đã có thể giao cho Nuôi cái việc đi xúi tá điền nộp tô chui, mụ nhổ toẹt quét trầu vào ống, ghé sát bên tai Nuôi, nói thì thào một lúc lâu.

Nuôi cúi đầu, tay xoa lưng cho thẳng cu ngủ yên, tai lắng nghe. Nuôi đã nghe thủng chuyện, không biết nên như thế nào. Không nhận làm theo, mụ đòi ruộng thì khốn. Nhận làm thì làm thế nào cho lọt?...

Mụ chánh ngửa mặt nhìn trần nhà,

miệng nhai bồm bẻm, chờ Nuôi trả lời. Nuôi vẫn cúi mặt đờ đẫn, nghĩ ngợi. Mụ nhắc:

- Sao, cô nghĩ thế nào?
- Con... con... - Nuôi gãi gãi gáy - con chỉ hải...

- Hải gì? Hải chú ấy chứ à? Cô cứ bảo chú ấy là... là... - mụ chánh bậm môi một lúc. - À mà thôi... Cô phải biết cách. Cứ làm cho thật êm. Rỉ rai từng người. Họ nghe ra, bằng lòng, thì bảo họ đi nói với người khác. Cứ thế loang rộng ra. Làm được việc này, tôi cho thêm cô dăm thùng nữa. Êm á ra, tôi cho cô cấy thêm hai sào. Tháng ba, ngày tám, hết gạo, cứ bế con sang đây, tôi có việc cho cô làm. Có làm khác có ăn... Được không nào?

7

Bà Chính vỗ mớ chè tươi cho vào ấm, thấy tiếng lạch xạch ngoài cổng, vội ngừng lên:

- Ô kìa, anh Cự đã sang. Ông ấy nhà tôi cứ nhắc mãi. Anh đi đâu, mang cả xe?

- Tôi đánh xe đưa ông chủ tịch đi họp huyện đây. Ông dậy chưa? - Cự vừa dắt xe đạp vừa nói.

- Dậy lâu rồi. Ngủ đến giờ có chết.
- Chết sao được. Ông chủ tịch họp hành khuya, ngủ trưa tí chẳng sao. Ai dám bì.

Ông Chính ngồi trong nhà nghe rõ tiếng Cự. Cánh mũi ông phập phồng,

người ông như được nâng bổng lên. Ông đứng thẳng người, xốc xốc vai áo cho cân đối. Chiếc áo màu gụ, gấu to, tay rộng ông mới may, chỉ đi họp mới mặc. Thật là cách mạng đối đời, không thì có bao giờ tay Cự, con nhà chánh tổng lại đưa xe đến lai ông đi họp. Cả xã này chỉ có cậu ta có xe. Đi họp huyện có cái xe đỡ mỗi chân, mà con người cũng thêm oai ra. Thấy ông từ trên xe nhảy xuống hơn hờ, đàng hoàng, nhiều người đứng bên đường nhìn ông tưởng là cán bộ tỉnh.

- E hèm... anh Cự đến đây à. Vào chơi. Nước rồi đi. Sớm chán.

- Vâng! - Cự dựa xe vào gốc cau - Tôi sợ ông đợi, đập vội đập vàng.

- Ủ, cứ đàng hoàng. Mình đi xe, anh em người ta đi bộ. Ông Chính ngo xuống bếp nói trống không:

- Nấu nước nhanh lên nhá!

Cự ngồi xuống chõng tre xem ông chủ tịch chuẩn bị đi họp. Cái túi vải hai ba ngăn, chỉ có một ngăn đựng cuốn sổ bia cứng. Những ngăn khác lép kẹp dùm đó. Ông vượt đi vượt lại cho phẳng. Chiếc bút Oa-téc-man ngồi thủy tinh, mực tím, cạnh bám đầy ngòi, ông phải lau bằng giẻ ướt... chợt ông nhìn Cự hất hàm:

- Thế nào? Anh đã chuẩn bị tình hình báo cáo chưa?

Cự vỗ vỗ bàn tay vào cặp da đen lầy, dày cộp, lấp lánh ba cái khóa mạ kền:

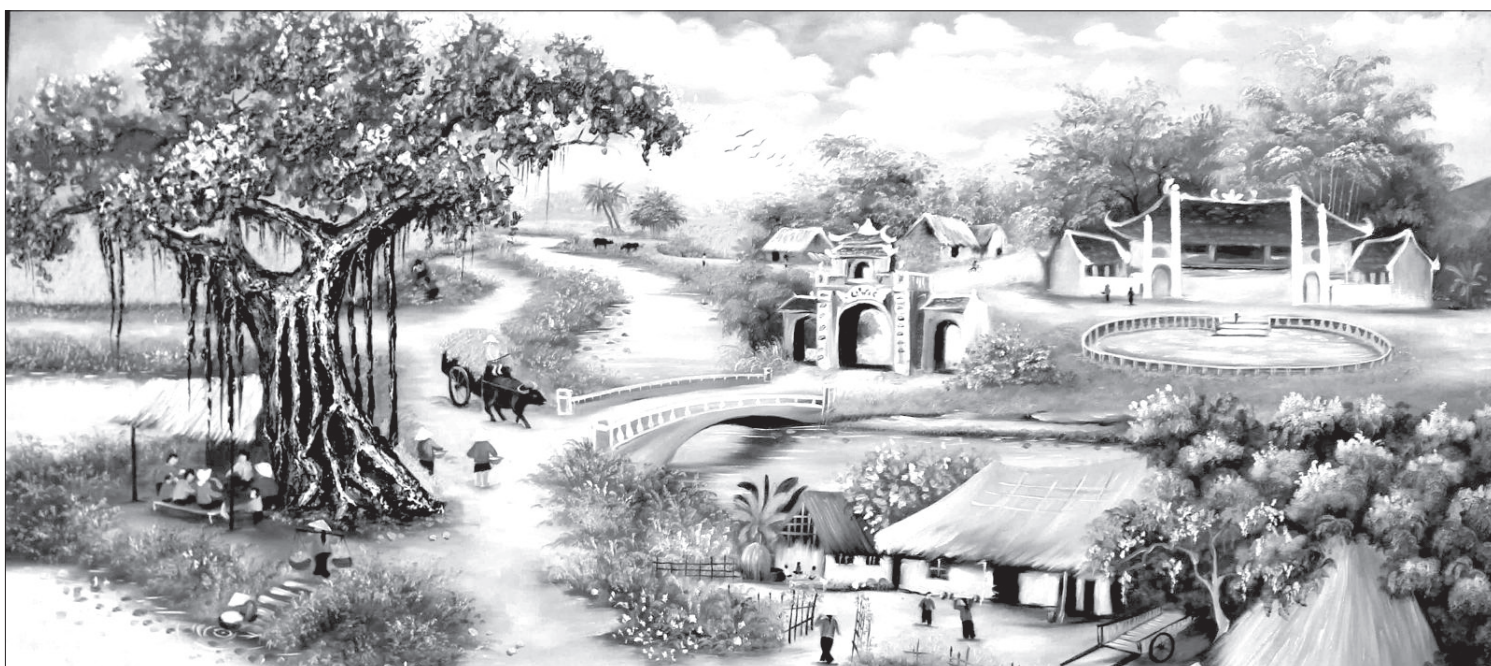
- Đủ rồi, ông ạ!

Ông Chính khê gật đầu, tay vẫn lau

bút. Cự thấy gân đay ông có những cái khác trước. Đối với Cự, ông giám sát sự trọng vọng, nhất là từ khi ông đấu tranh để Cự vẫn được vào ủy ban. Ông xem đấy là việc nâng đỡ đối với Cự. Cự cũng thấy vậy, Cự không dám đòi hỏi ông trọng vọng như cái ngày Cự còn làm phó chủ tịch lâm thời, cụng vào Tuần lễ vàng hai ba cái nhẫn. Hơn nữa, từ ngày Tuyển làm bí thư chi bộ, Cự kém thớ đi, nhiều ý kiến Cự đưa ra hội nghị không được chấp nhận, còn bị bài bác. Phải bám ông Chính chắc hơn, để ông ủng hộ. Ông làm chủ tịch suốt mấy năm, quen công quen việc, nhiều người vì nể, ông sinh ra tự hào, thích nghe ý kiến tán tụng, không muốn nghe những ý kiến chê. Biết thế, Cự tìm bất cứ cái gì có thể khen được "đưa nước đường" cho ông khoái. Ông thích xe lai đi họp, Cự lai ngay. Muốn làm thân hơn nữa, Cự biểu ông đôi giày ba-ta. Ông ngắm nghĩa đôi giày, xô chân thử, buộc dây cẩn thận, đi đi lại lại mấy bước, có vẻ thích nhưng ông không nhận. Cự mời ông về nhà mình ăn giỗ, ăn tết. Một vài lần đầu ông ăn. Sau đấy chả biết vì sao, ông đến chỉ uống nước, hút thuốc rồi về. Cự thấy chỉ còn cách làm ông phải nể Cự, là mỗi khi xã cần chi tiêu, cần tiền thóc, ông xoay không ra, thì Cự cố xoay cho ra. Cái việc liên hoan tiền du kích xã đi đường 5 vừa qua, các cụ Liên Việt không làm được, Cự đứng ra làm chu đáo, ông Chính thích lắm!

Bà Chính lễ mễ bung ấm nước lên nhà. Nhác thấy bà có vết nhọ ngay giữa mũi, ông khó chịu quá. Đã dạn nứt răng nứt lợi là bây giờ phải gìn giữ. Chả gì cũng vợ ông chủ tịch. Nhưng cứ nguyên cái lối lúi xùi như con mẹ mò ốc. Nhà thì khách khứa nhiều, huyện có, tỉnh có. Bực nhất cái hôm phái đoàn Liên Việt tỉnh về, những ba ông ba cái xe đạp. Ông trưởng đoàn mặc quần áo phăng thắt cả vạt đỏ, cười lóe răng vàng, niêm nở hỏi bà chủ tịch đầu, nam nữ bình quyền, mời bà lên xơi nước. Ông Chính sợ bà quê mùa cục mịch, nói dối bà đi vắng. Thế mà chỉ một lúc sau bà từ ao đi lên, váy xéch tận đầu gối, hai ống chân như hai cán thương, hai tay bung rá ốc lũng thũng điều qua sân, còn quay vào nhà léo nhéo: "Ông bảo nấu mè hay nấu khế đây". Khách khứa trở mắt nhìn ra, ông thật chỉ muốn chết đứng...

- Rớt vài chén thôi. Bà xuống dưới nhà. Tôi đang bàn công tác, bà không nghe được!

Ảnh minh họa

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, lượng tin, bài phản ánh các hoạt động trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội của cộng tác viên đài TTTT các huyện, thành phố trong tỉnh gửi về tòa soạn tuy giảm với báo in nhưng tăng với báo điện tử. Đây là tín hiệu khá quan đối với lực lượng làm báo tỉnh nhà trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và xu hướng làm báo đa phương tiện, tiếp cận tòa soạn hội tụ...

Các cộng tác viên: Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Cao Bá Khoát (Vũ Thư); Nguyễn Công Liêm (thành phố Thái Bình); Trúc Lành (Đài TTTT Hưng Hà), Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương), Lê Trung, Trịnh Hà Thanh (Đài TTTT Vũ Thư), Đỗ Hà, Trần Hiền, Tô Thị Thắm (Đài TTTT Tiên Hải); Bình Vân (Công an tỉnh); Thành Đô, Văn Dũng (Bộ CHQS tỉnh); Văn Cường (Bộ đội Biên phòng tỉnh)... vẫn tích cực gửi tin, bài, ảnh cộng tác với Báo Thái Bình.

Các cộng tác viên tiếp tục tuyên truyền mạnh về công tác phòng, chống bệnh dịch tả lợn châu Phi ở các địa phương. Cộng tác viên Đỗ Hà (Đài TTTT Tiên Hải) đưa tin: Trước tình hình bệnh dịch tả lợn châu Phi có nguy cơ lan rộng, huyện chỉ đạo tăng cường các biện pháp

cấp bách như tổ chức tiêu hủy lợn chết, vệ sinh, tiêu độc, khử trùng theo đúng hướng dẫn của ngành chuyên môn, không cho lợn ăn thức ăn chua được nấu chín, hạn chế đi lại giữa các hộ nuôi, giữ vệ sinh nguồn nước, không tái đàn...

Lĩnh vực văn hóa - xã hội, cộng tác viên Vũ Đông (Đài TTTT Kiến Xương) đưa tin: Truy tặng Danh hiệu vinh dự Nhà nước Bà mẹ Việt Nam anh hùng cho mẹ Đào Thị Hiếng, xã Vũ Bình, huyện Kiến Xương. Tin cho biết: Mẹ Đào Thị Hiếng, sinh năm 1905, nguyên quán tại thôn Mộ Đạo 1, xã Vũ Bình, là mẹ của liệt sĩ Nguyễn Việt, hy sinh tháng 3/1951 trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp...

Trong cảm xúc dâng trào tháng tư với những ngày lễ lớn của dân tộc như Giỗ Tổ Hùng Vương, kỷ niệm ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước 30/4, tiến tới kỷ niệm 65 năm chiến thắng Điện Biên Phủ 7/5..., tòa soạn nhận được nhiều tác phẩm văn xuôi, thơ, tản văn... của các cộng tác viên khắp mọi miền cả nước gửi về. Cộng tác viên Phan Thành Minh (Đà Lạt) có bài thơ "On đức Vua Hùng", với tâm lòng hướng về nguồn cội, tác

giả thành kính: "Cúi đầu bái tạ Vua Hùng/Bốn nghìn năm mãi sống cùng cháu con/Gương lành soi cả nước non/Vẻ vang rạng rỡ giang sơn Lạc Hồng". Trong dòng cảm xúc hướng về Đất Tổ, tác giả Trần Kỳ Duyên (Kiến Giang) có bài "Hồi ức tháng tư", câu thơ tự sự: "Mới hay dòng giống Lạc Hồng/Lòng gan dạ thép lấy lòng bốn phương/Đấu tranh gìn giữ quê hương/Đôi khi chẳng tiếc đến xương máu mình"...

Truyện ngắn "Hoa xoan tím" của tác giả Lê Thị Nhung (Thái Thụy) khơi lại kỷ niệm đậm chất nhân văn mà trong cuộc đời có lẽ ai cũng một lần xuyên xao: "Người đàn ông thường đứng ở cổng trường với một chiếc hòm đựng đồ sửa xe đạp và một chiếc bơm xe. Có lần xe tôi bị thủng xăm, ông vá cho tôi không lấy tiền. Nhưng ánh mắt nhìn tôi lạ lắm. Lần đầu là cái nhìn sắc mạnh như muốn thiêu đốt tôi bằng một thứ cảm xúc không thể diễn đạt bằng lời..."

Chủ đề quốc phòng, an ninh, cộng tác viên Bình Vân (Công an tỉnh) có bài: Xử lý dứt điểm tình trạng xe xích lô máy, xe tự chế 3, 4 bánh đưa đón học sinh tiềm ẩn nguy cơ tai nạn giao thông. Bài viết nêu rõ: Những chiếc xe tự chế 3, 4 bánh đã quá hạn sử dụng, xe trong tình trạng cũ nát, không bảo đảm an toàn khi tham gia giao thông vẫn được các chủ xe dùng để đưa đón học sinh đến

trường trong thời gian qua bị lực lượng cảnh sát giao thông trong tỉnh thu giữ... Cùng chủ đề, cộng tác viên Văn Cường (Bộ đội Biên phòng tỉnh) có bài: Phát huy sức mạnh tổng hợp xây dựng thể trận lòng dân vững chắc. Bài báo có đoạn: 100% đồn biên phòng đều có tủ sách pháp luật và 100% xã, thị trấn khu vực biên giới biển hoàn chỉnh ngăn sách pháp luật; đồng thời, đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 9/1/2015 của Thủ tướng Chính phủ về tổ chức phong trào "Toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới".

Ngoài các tin, bài, ảnh của các cộng tác viên gửi về tòa soạn đã được sử dụng, số còn lại vẫn đang được nghiên cứu. Tòa soạn đề nghị các đồng chí cộng tác viên đài TTTT các huyện, thành phố tiếp tục viết tin, bài về lĩnh vực kinh tế, đầu tư... Tin, bài gửi về tòa soạn cần có ảnh minh họa gửi kèm (từ 3 - 5 ảnh) theo nội dung để tòa soạn tiện xác minh thông tin và sử dụng cho quá trình biên tập. Rất mong nhận được nhiều tin, bài, ảnh cộng tác của các đồng chí và các bạn qua địa chỉ email: toasoan@baothaibinh.com.vn hoặc gửi trực tiếp qua địa chỉ: Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình.

Trân trọng!

3 KHÔNG
 ĐƯỜNG HÓA HỌC
 CHẤT BẢO QUẢN
 MÀU TỔNG HỢP

Biba Bibô
 Sữa gạo

Dinh dưỡng từ thiên nhiên

www.huongsen.com.vn

THÔNG BÁO ĐẤU GIÁ QUYỀN SỬ DỤNG ĐẤT

(Khu đất Trụ sở (cũ) Chi cục thuế huyện tại khu Quang Trung, thị trấn Thanh Nê, huyện Kiến Xương, tỉnh Thái Bình)

STT	Vị trí lô đất	Diện tích (m ² /lô)	Giá khởi điểm (đồng/m ²)	Tiền hồ sơ tham gia đấu giá (đồng/hồ sơ)	Số tiền đặt trước (đồng/lô)
01	Lô số 01	146,4	7.070.000	500.000	200.000.000
02	Lô số 02	123,9	6.733.000	500.000	150.000.000
03	Lô số 03	121,5	6.733.000	500.000	150.000.000
04	Lô số 04	119,1	6.733.000	500.000	150.000.000
05	Lô số 05	116,6	6.733.000	500.000	150.000.000
06	Lô số 06	114,4	6.733.000	500.000	150.000.000
07	Lô số 07	131,9	6.733.000	500.000	150.000.000

(Giá khởi điểm trên và giá trả của người trúng đấu giá là giá chưa kể lệ phí trước bạ, lệ phí địa chính và các khoản phí khác theo quy định của pháp luật)

1. Thời gian, địa điểm mua, nộp hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá:

- Thời gian thông báo đấu giá và bán hồ sơ tham gia đấu giá: Từ ngày 16/04/2019 đến ngày 10/05/2019.

- Địa điểm: - Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản tỉnh Thái Bình.

Địa chỉ: Số 06, Phố Hai Bà Trưng, Thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình

- Trung tâm hành chính công huyện Kiến Xương

Địa chỉ: Khu đô thị Tân Tiến, Thị trấn Thanh Nê huyện Kiến Xương (Cạnh trụ sở Huyện Ủy - UBND huyện Kiến Xương).

2. Thời gian, địa điểm nộp tiền đặt trước:

+ Thời gian địa điểm nộp tiền đặt trước: Ngày 13/05/2019 (Giờ hành chính)

+ Địa điểm nộp tiền đặt trước:

- Đối với người mua hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá tại Trung tâm hành chính công huyện Kiến Xương. Nộp tiền đặt trước tại ngân hàng Vietinbank-chi nhánh Thái Bình-Phòng giao dịch Kiến Xương vào số tài khoản 117000095111 của Trung tâm phát triển quỹ đất huyện Kiến Xương

- Đối với người mua hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá tại Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản tỉnh Thái Bình. Nộp tiền đặt trước vào số tài khoản 19131073762888 tại Ngân hàng Techcombank Việt Nam Chi nhánh Thái Bình của Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản tỉnh Thái Bình.

3. Thời gian địa điểm mở cuộc đấu giá:

- Thời gian mở cuộc đấu giá: Từ hồi 07 giờ 30 phút đến 08 giờ 00 phút ngày 15/05/2019

Hồi 08 giờ 00 phút ngày 15/05/2019. Đấu giá viên điều hành cuộc đấu giá bắt đầu tổ chức cuộc đấu giá.

- Địa điểm: Hội trường Trung tâm chính trị huyện Kiến Xương. (Đối diện trụ sở Huyện Ủy - UBND huyện Kiến Xương).

Mọi chi tiết xin liên hệ:

Trung tâm Dịch vụ Đấu giá tài sản tỉnh Thái Bình.

Địa chỉ: Số 6, phố Hai Bà Trưng, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình.

Điện thoại: 02273.743199.